

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 14 grudnia 2025 r.

DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.49

DECYZJA

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po rozpatrzeniu odwołań Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z 13 września 2023 r. oraz Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot z 27 września 2023 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r., znak: WOO-II.420.8.2021.JC.85, o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691), dalej k.p.a. oraz art. 71 ust. 2 pkt 1 i art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, ze zm.), dalej u.o.o.ś,

1. **uchyla punkt I.1 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**

„Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Szczecinek – Jastrowie, według wariantu W3 o długości 35,37 km. Projektowany odcinek drogi ekspresowej S11 położony jest w województwie wielkopolskim (na odcinku 32,21 km), w powiecie złotowskim, w gminach: Okonek, Jastrowie oraz w województwie zachodniopomorskim (na odcinku 3,16 km), w powiecie szczecineckim, w gminie Szczecinek.

W ramach przedsięwzięcia planuje się m. in.: budowę obiektów inżynierskich, wiaduktów, mostów, przepustów pełniących jednocześnie funkcję przejść dla zwierząt oraz niepełniących takiej funkcji; budowę systemu odwodnienia jezdni; budowę urządzeń ochrony środowiska; usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, w tym siecią elektroenergetyczną, siecią gazową; budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP); budowę obszaru utrzymania drogi (OUD); wycinkę drzew i krzewów, wykonanie wyburzeń. Celem powiązania projektowanej drogi ekspresowej S11 z istniejącym układem komunikacyjnym zaplanowano dwa węzły drogowe: węzeł Podgaje i węzeł Jastrowie.

Początek trasy łączy się z zrealizowaną obwodnicą miasta Szczecinek w okolicy km 120+400 istniejącej drogi krajowej nr 11. Droga przebiegać będzie po wschodniej stronie miejscowości Lotyń, a następnie po wschodniej części miejscowości Okonek. W km 21+800 przewidziano węzeł drogowy „Podgaje” łączący istniejącą drogę krajową nr 11 i nr 22 oraz drogę powiatową nr 1012P. W km 23+700 wyznaczono miejsce po obu stronach drogi na MOP. Następnie droga przebiega po zachodniej stronie miejscowości

Jastrowie. W km 34+600 przewidziano węzeł drogowy „Jastrowie” umożliwiający powiązanie drogi ekspresowej S11 z istniejącą drogą krajową nr 11 (w kierunku Szczecinek i Piła) oraz powiązanie z istniejącą drogą krajową nr 22 (w kierunku Człuchów i Wałcz). Przebieg projektowanej drogi kończy się w km 35+370, na południe od planowanego węzła Jastrowie, na granicy pomiędzy działką o nr ewidencyjnym 8189/4, a działkami o numerach ewidencyjnych 8189/1 i 8188 obręb Jastrowie, gmina Jastrowie”;

2. uchyla punkt I.2.1 lit. e tiret 8 skarżonej decyzji

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

3. uchyla punkt I.2.15 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„W trakcie prac w obrębie cieków i rowów melioracyjnych, przez cały okres ich prowadzenia, zapewnić swobodny przepływ wód. W razie konieczności wykonać tzw. kanał obiegowy, umożliwiający swobodne wykonywanie prac w korycie cieku bez narażenia wód na niekontrolowane zanieczyszczenie i tamowanie przepływu. W przypadku konieczności odcinkowego przełożenia rowów/cieków, proces ten prowadzić pod nadzorem specjalisty herpetologa oraz ichtiologa, według następujących zasad:

- wykonać nowy odcinek koryta cieku,
- włączyć nowopowstały odcinek do naturalnego koryta cieku,
- odciąć stary odcinek koryta (w pierwszej kolejności od strony górnego odcinka cieku) poprzez zastosowanie przegrody, z jednoczesnym zachowaniem ciągłości przepływu wody w nowopowstałym odcinku koryta cieku,
- dokonać kontroli starego odciętego odcinka koryta pod kątem występowania w nim zwierząt, a w przypadku ich znalezienia, przenieść je pod nadzorem przyrodniczym do siedliska odpowiedniego dla danego gatunku (najlepiej na odcinku cieku położonego poniżej fragmentu objętego pracami). Następnie należy stopniowo obniżać poziom lustra wody w starym, odciętym korycie (przy ciągłym odławianiu zwierząt), a w dalszej kolejności dokonać sprawdzenia dna, celem odłowienia zwierząt, które mogą być zagrzebane w mule. Przed ostateczną likwidacją odciętego koryta ponownie skontrolować jego dno i odłowić znalezione w nim osobniki, np. płazów,
- zasypanie części przeznaczonej do likwidacji odciętego koryta prowadzić jednostronnym frontem roboczym; do zasypania wykorzystać ziemię pochodzącą z wykopu nowego koryta,
- brzegi nowego koryta umocnić za pomocą naturalnych materiałów, np. kamień, faszyna, darnina itp. W przypadku braku możliwości technicznych zastosowania naturalnych materiałów, możliwe jest zastosowanie umocnień koryt z wykorzystaniem elementów betonowych lub tworzywowych,
- przekładanie cieku wykonywać poza okresem rozrodczym płazów, a także poza okresem tarła i inkubacji ikry, za które należy przyjąć okres od 1 marca do 30 września. Dopuszcza się prowadzenie ww. prac w tym okresie, jednak wyłącznie po przeprowadzeniu kontroli ichtiologicznej oraz herpetologicznej i wykluczeniu rozrodu ryb i płazów w przekładanym cieku. Kontrolę należy przeprowadzić nie wcześniej niż 2-3 dni przed rozpoczęciem prac”;

4. **uchyla punkt I.2.22 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„MOP zlokalizowany w km 23 + 700 zaopatrywać w wodę z sieci wodociągowej”;
5. **uchyla punkt I.2.23 skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
6. **uchyla punkt I.2.28 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Prace w korytach rzek: Oska w km ok 29+525 projektowanej trasy, Czarna w km ok 15+650 projektowanej trasy, przeprowadzić poza okresem tarła ryb, tj. poza okresem od 1 czerwca do 30 września”;
7. **uchyla punkt I.2.29 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„W przypadku wykonywania prac na ciekach naturalnych, bez zastosowania kanału obiegowego, w sytuacji gdy w korycie występuje przepływ wody, codziennie przez cały okres prowadzenia tych prac, wykonywać pomiary stężenia zawiesiny ogólnej w wodzie w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w odległości ok. 500 m w dół cieku licząc od miejsca prowadzenia robót. Jeżeli stężenie zawiesiny ogólnej wynosić będzie, przez trzy dni z rzędu, >80 mg/l, prace należy okresowo przerwać na czas wskazany przez specjalistę ichtiologa,.
Za pobór próbek wody i określanie stężenia zawiesiny w ciekach naturalnych odpowiada nadzór ichtiologiczny”;
8. **uchyla punkt I.2.31 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Wycinkę drzew i krzewów (również w obrębie terenów leśnych) prowadzić poza okresem lęgowym większości gatunków ptaków, który trwa od 1 marca do 15 października. W razie konieczności prowadzenia prac w ww. okresie, można je realizować tylko w przypadku przeprowadzenia, maksymalnie 7 dni przed wycinką, kontroli ornitologa, który potwierdzi brak aktywnych lęgów gatunków chronionych na obszarze objętym inwestycją.
Zniszczenie zbiorników wodnych stanowiących siedliska płazów należy prowadzić we wrześniu. Niszczenie poprzedzić udokumentowaną kontrolą likwidowanej części zbiornika przez herpetologa. Dokładny termin przeprowadzenia prac powinien być ustalony przez pełniącego nadzór herpetologa na podstawie dokonanych obserwacji w terenie oraz przy uwzględnieniu warunków pogodowych przypadających na przewidywany czas likwidacji zbiornika.
Zakres prac powinien obejmować kolejno następujące czynności:
 - stopniowe obniżanie lustra wody – należy dokonać przerwania linii brzegowej tworząc rów odwadniający i równocześnie zabezpieczając miejsce przerwania linii brzegowej poprzez rozpięcie szczelnie siatki o oczkach o wymiarach ok. 5 x 5 mm. Zatrzymujące się na siatce płazy należy natychmiast wyłowić. W przypadku konieczności wykorzystania pomp, węże ssące zabezpieczyć siatkami, tak by nie przedostały się do nich drobne zwierzęta;
 - penetracja dna i odłowienie zwierząt, zarówno postaci dorosłych, jak i młodocianych;
 - zabezpieczenie odłowionych zwierząt w przygotowanych uprzednio pojemnikach w miejscu zacienionym, aby temperatura wody, w której będą przechowywane, nie przekraczała 20°C;

- transport i wypuszczenie zwierząt w optymalne dla nich siedliska, w których wcześniej stwierdzano płazy, lub do zbiorników;
- zasypywanie osuszonej niszy zbiornika bezpośrednio po odłowieniu zwierząt, jednostronnym frontem roboczym w celu umożliwienia ucieczki zwierzętom, które mogły jeszcze pozostać w zbiorniku.

W przypadku stwierdzenia możliwości zasypywania częściowego, zachowaną część zbiornika należy oddzielić od projektowanej drogi za pomocą ścianki szczelnej.

Zniszczenie pozostałych zbiorników wodnych, a także obszarów wodno – błotnych, w tym siedlisk przyrodniczych: 7230 - w km ok 23+800, 91D0 – w km 19+700, 91E0 – w km ok.: 2+900, 14+000, 15+700, 29+520, 7140 – w km ok. 16+799, 16+722, 21+831, należy poprzedzić udokumentowaną kontrolą likwidowanej części zbiornika przez zoologa i botanika (w przypadku siedliska 7230 – również briologa), w sezonie wegetacyjnym roślin, w celu stwierdzenia obecności lub wykluczenia obecności gatunków chronionych. W przypadku stwierdzenia chronionych gatunków roślin należy przenieść je w odpowiednie siedliska. W przypadku stwierdzenia chronionych gatunków zwierząt, jeśli jest to możliwe, należy przenieść je w odpowiednie siedliska.

W przypadku wykrycia gatunków chronionych należy wstrzymać prace naruszające zakazy obowiązujące w stosunku do tych gatunków oraz podjąć działania określone przez nadzór przyrodniczy

9. uchyla punkt I.2.32 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Drzewa i krzewy pozostające w zasięgu prac i niepodlegające usunięciu należy zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed przypadkowym uszkodzeniem:

- a) grupy drzew/krzewów należy wygrodzić - powierzchnia rozstawienia ogrodzenia powinna odpowiadać obszarowi wyznaczonemu przez rzuty koron, powiększonemu o bufor wielkości 1-2 m, w przypadku krzewów obszar ten powinien zostać ustalony przez specjalistę dendrologa;
- b) pnie pojedynczych drzew należy owinać matami wiklinowymi lub słomianymi bądź tkaninami jutowymi, a następnie oszalować deskami o wysokości 1,5-2,0 m (w zależności od wysokości drzewa) bez użycia gwoździ, przy czym należy zadbać, aby deski nie opierały się na szyjkach korzeniowych, tylko na podłożu, a samo oszalowanie powinno zapewniać swobodny dostęp powietrza;
- c) wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew należy prowadzić ręcznie lub niewielkimi koparkami, na krótkich odcinkach, ograniczając czas otwarcia wykopów powodujących przesuszanie bryły korzeniowej;
- d) w celu ochrony przed przesuszeniem bryły korzeniowej należy zastosować, np. maty ograniczające transpirację zaś w okresie zimowym należy zabezpieczać odsłonięte korzenie przed przemarzaniem za pomocą mat, koców lub warstwy torfu oszalowanego deskami;
- e) przycinanie korzeni należy prowadzić ostrymi narzędziami tnącymi, niedopuszczalne jest rwanie i miażdżenie systemów korzeniowych, nie należy także uszkadzać korzeni szkieletowych, odpowiedzialnych za statykę drzewa;

- f) należy zabezpieczyć korony drzew przed uszkodzeniem, w miejscach w których będą one zagrożone np. poprzez podwiązanie narażonych gałęzi;
- g) w przypadku uszkodzenia korzeni, gałęzi lub pni należy podjąć działania ochronne: uszkodzone korzenie należy przyciąć pod kątem prostym, dokonując cięcia tam, gdzie zaczyna się żywy korzeń; pielęgnować należy wyłącznie rany świeże; w przypadku ran stycznych pielęgnacja sprowadza się wyłącznie do wyrównania brzegu rany ostrym narzędziem (należy przy tym uważać, aby nadmiernie nie poszerzać i nie pogłębiać rany), w przypadku ran poprzecznych gałęzi należy przyciąć „na obrączkę”; glebę w najbliższym otoczeniu uszkodzonych korzeni należy zastąpić w bardziej zasobną w składniki odżywcze;
- h) nie lokalizować baz materiałowo-sprzętowych (magazyny, składy, bazy transportowe), urobku z wykopów i odpadów powstających podczas prowadzenia prac budowlanych w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i co najmniej 2 m na zewnątrz od tego zasięgu; szczególnie należy unikać magazynowania w pobliżu drzew cementu, wapna i gruzu;
- i) nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu;
- j) w przypadku konieczności obniżenia poziomu gruntu, pozostawić teren wokół drzew i krzewów w zasięgu wyznaczonym przez obrys korony na wzmocnionych konstrukcyjnie wzniesieniach.

Szczegółowy sposób wykonania oraz zakres zabezpieczeń dostosować do warunków lokalnych oraz rodzaju prowadzonych prac, po uzgodnieniu z nadzorem przyrodniczym. Obowiązek zabezpieczenia dotyczy także terenów leśnych. Po zakończeniu prac zabezpieczenia należy zdemontować”;

10. uchyla punkt I.2.33 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Wykonać kompensację:

- a) utraconych miejsc lęgowych ptaków. Przed wykonaniem wycinki drzew zamontować na obszarach przylegających do terenu wycinki budki lęgowe dla ornitofauny, następujących typów: A – 100 sztuk, B – 50 sztuk, D – 25 sztuk, półotwarte – 25 sztuk. Przez okres 20 lat od dnia powieszenia, wszystkie powieszone budki poddawać corocznie, w okresie od 16 października do końca lutego, jednokrotnemu czyszczeniu, niezbędnym naprawom i konserwacji, a w przypadku zużycia wymianę na nowe w stosunku 1:1. Budki lęgowe na terenach leśnych zlokalizować w miejscach, gdzie w okresie ich funkcjonowania nie będą dokonywane rębnie, mogące wpłynąć na skuteczność kompensacji. W przypadku gdy z przyczyn naturalnych lub nienaturalnych, w tym wynikających z sposobu gospodarowania drzewostanem, planowanych działań lub inwestycji, budka nie będzie mogła zajmować nadal swojej lokalizacji, należy ją przenieść. Nową lokalizację skrzynek ustalić z właściwym miejscowo nadleśnictwem oraz przeprowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa,
- b) utraconych schronień nietoperzy. Przed dokonaniem wycinki drzew zamontować na obszarach przylegających do terenu wycinki skrzynki dla nietoperzy, następujących typów: szczelinowe małe - 50 sztuk, Stratmann - 50 sztuk, trocinobetonowe cylindryczne - 25 sztuk z zachowaniem następujących zasad:

- skrzynki należy wieszać w grupach po kilka–kilkanaście sztuk, rozmieszczonych w odległościach od kilku do kilkunastu metrów od siebie, wzdłuż dróg, przecinek, linii oddziałowych itp.,
- przy wyborze lokalizacji wywieszenia skrzynek w pierwszej kolejności należy brać pod uwagę obszary ubogie w schronienia naturalne. Najkorzystniejszymi lokalizacjami są skraje lasu, przy drogach oddziałowych, obrzeża polan czy inne miejsca bez przeszkód utrudniających dołot do skrzynki. Należy zadbać, aby wloty nie były zasłonięte gałęziami, a przed skrzynką znajdowała się przestrzeń umożliwiającą swobodny wlot i wylot,
- wysokość montażu: minimum 3-5 m nad ziemią,
- skrzynki w pierwszej kolejności eksponować od strony południowej (również południowo-wschodniej lub południowo-zachodniej). W grupach skrzynek zaleca się zróżnicowanie ekspozycji, tak aby część była umieszczona w bardziej nasłonecznionych, a część w zacienionych miejscach,
- skrzynki należy montować na drzewach zdrowych, stabilnych,
- skrzynki należy poddawać corocznej kontroli i czyszczeniu, przez okres 20 lat od ich powieszenia. W razie takiej konieczności należy wykonywać niezbędne naprawy lub wymieniać skrzynki na nowe w stosunku 1:1. W przypadku gdy z przyczyn naturalnych lub nienaturalnych, w tym wynikających z sposobu gospodarowania drzewostanem, planowanych działań lub inwestycji, budka nie będzie mogła zajmować nadal swojej lokalizacji należy ją przenieść. Nową lokalizację skrzynek ustalić z właściwym miejscowo nadleśnictwem oraz przeprowadzić pod nadzorem specjalisty chiropterologa.

Dokładną lokalizację skrzynek i sposób ich montażu oraz organizację pracy wskaże chiropterolog z nadzoru przyrodniczego w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym. Chiropterolog z nadzoru przyrodniczego będzie dbał o coroczne czyszczenie i właściwą konserwację skrzynek, w tym ich wymianę w przypadku zużycia.

c) utraconych siedlisk kukułki szerokolistnej w km ok.: 23+770, 15+729. W tym celu należy przed przeniesieniem gatunku:

- pobrać materiał do hodowli ex-situ,
- wykonać analizy glebowe (wilgotność, odczyn) siedliska macierzystego; spis gatunków towarzyszących kukułce szerokolistnej oraz określić następujące cechy populacji: zagęszczenie wyrażone liczbą roślin na powierzchni 1 m², stosunek osobników kwitnących do juwenilnych,
- wykonać analizy glebowe (wilgotność, odczyn) siedliska docelowego,
- na podstawie analiz glebowych należy wytypować lokalizacje miejsc introdukcji osobników kukułki szerokolistnej.

Przeniesienia okazów należy wykonać w fazie ulistnienia gatunku, przed kwitnięciem.

Należy wykopać storczyki wraz z fragmentem darni w monolitach o wymiarach min. 0,5x0,5x0,5 m i wprowadzić w przygotowane miejsca docelowe. Ponadto w drugim roku po posadzeniu należy wprowadzić okazy z hodowli ex-situ. Po przeniesieniu należy kształtować siedlisko gatunku, w tym – usuwać ekspansywne gatunki roślin

zielnych (lub drzewiastych), zapewnić koszenie wraz z usuwaniem biomasy, po wydaniu nasion przez gatunek – przez minimum 5 lat i do czasu, aż w przypadku 75% wprowadzonych monolitów kwitnące okazy gatunku pojawią się poza obszarami wprowadzonej darni, a także populacja osiągnie liczebność minimum 120% liczebności przeniesionej ze stanowisk w km 23+770, 15+729 i z tego minimum 50% osobników będzie występowała w formie kwitnącej. Wszystkie wyżej wymienione czynności wykonywać pod nadzorem specjalisty botanika.

- d) utraconych dwóch płatów siedliska przyrodniczego 7230 – górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, o powierzchni 0,5518 ha i 0,5093 ha (wykonanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu ochrony na co najmniej analogicznej powierzchni siedliska przyrodniczego 7230),
- e) utraconych płatów siedliska przyrodniczego 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe w km ok.: 2+900, 14+000, 15+700, 29+520, o łącznej powierzchni 3,337 ha (wykonanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu ochrony na co najmniej analogicznej powierzchni siedliska przyrodniczego 91E0),
- f) utraconych płatów siedliska przyrodniczego 91D0 – Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne, w km ok. 19+700, o łącznej powierzchni 0,5906 ha (wykonanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu ochrony na co najmniej analogicznej powierzchni siedliska przyrodniczego 91D0),
- g) utraconych płatów siedliska przyrodniczego 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), w km ok. 16+799, 16+722, 21+831 o łącznej powierzchni 0,17 ha (wykonanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu ochrony na co najmniej analogicznej powierzchni siedliska przyrodniczego 7140),
- h) utraconych siedlisk rozrodczych i żerowiskowych zalotki większej o powierzchni 0,40 ha, w km ok 16+750 (wykonanie działań ukierunkowanych na poprawę stanu ochrony na co najmniej analogicznej siedliska gatunku).

Ponadto należy zabezpieczyć części płatów siedlisk przyrodniczych 91E0, 91D0, 7140 nieprzeznaczonych do zniszczenia przed zmianą stosunków wodnych (np. odgrodzić ścianką szczelną);

11. uchyla punkt I.2.34 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Drzewa przeznaczone do wycinki poza gruntami leśnymi skompensować poprzez nasadzenie, pielęgnację i utrzymywanie nasadzeń, w skali 1:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie od 50 cm na wysokości 5 cm; w skali 2:1 za każde drzewo o obwodzie od 100 do 200 cm na wysokości 5 cm, w skali 3:1 za każde wycięte drzewo o obwodzie powyżej 200 cm na wysokości 5 cm. W pierwszej kolejności nasadzeń dokonać wzdłuż planowanej drogi i istniejących dróg poprzecznych oraz planowanych dróg towarzyszących, tworząc nowe aleje lub uzupełniając ubytki w istniejących alejach. Do nasadzeń stosować sadzonki drzew gatunków rodzimych (z wyłączeniem odmian, form ozdobnych, lub

karłowych tych gatunków), o naturalnej formie, a także wysokości docelowej >15 m, przy użyciu sadzonek pochodzących z polskiego materiału szkółkarskiego. Dobór konkretnych gatunków nasadzeń wykonać biorąc pod uwagę: skład gatunkowy rodzimej roślinności rzeczywistej występującej wokół projektowanej inwestycji, warunki glebowe i siedliskowe oraz odporność na niekorzystne warunki panujące wzdłuż trasy S11drogi”;

12. uchyla punkt I.2.35 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Dobór materiału nasadzeniowego oraz sadzenie drzew (warunek I.2.34 a) należy wykonać z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

a) materiał roślinny musi posiadać następujące cechy:

- sadzonki pochodzące z polskiego materiału szkółkarskiego, w formie naturalnej, szkółkowane co najmniej 2-krotnie;
- prawidłowo uformowany, z zachowaniem charakterystycznych dla gatunku i odmiany pokroju, wysokości, szerokości i długości pędów, a także równomiernego rozgałęzienia;
- bez uszkodzeń mechanicznych;
- pąk szczytowy wyraźnie uformowany;
- sadzonki z zakrytym systemem korzeniowym, bryła korzeniowa prawidłowo uformowana, zwarta, nieuszkodzona, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne drobne korzenie;
- pędy szkieletowe korony powinny być dobrze wykształcone i równomiernie rozmieszczone oraz występować w liczbie zależnej od gatunku i odmiany, jednak nie mniejszej niż 4;
- obwody pni sadzonek na wysokości 100 cm powinny wynosić minimum 12 cm (Pa 180 lub Pa 200);

b) wymagania dotyczące sadzenia:

- sadzenie drzew wykonywać wczesną wiosną (przed rozpoczęciem wegetacji) lub późną jesienią (po zakończeniu wegetacji), na głębokość, na której rosły w szkółce;
- wielkość dołków pod drzewa wykonać 2-3 krotnie większą niż bryła korzeniowa sadzonej rośliny, należy zaprawić doły ziemią urodzajną;
- należy wbić w dno dołu trzy drewniane paliki o średnicy nie mniejszej niż 5 cm i o wysokości minimum 180 lub 200 cm nad poziomem gruntu w sposób zapewniający ich stabilność (wkopać na ok. 1 m w grunt). Przy montażu palików nie uszkodzić bryły korzeniowej, pień drzewa należy do palików mocować elastyczną taśmą nośną przeznaczoną do tego celu o szerokości minimum 3 cm;
- po posadzeniu drzew wokół nich należy wykonać misy – zagłębienie 5-7 cm o średnicy minimum 80 cm, w których należy rozścielić warstwę mielonej kory (ok. 5 cm);
- po posadzeniu obficie podleć (min. 30 l wody na sadzonkę drzewa) i zapewnić regularne podlewanie w pierwszym roku po posadzeniu, w następnych dwóch latach podlewać w okresach długotrwałej suszy, stosując worki do nawadniania;
- w pierwszych sześciu latach po posadzeniu: wymieniać uschnięte, bądź uszkodzone sadzonki w stosunku 1:1, w miarę potrzeby poprawiać (formować) zagłębienia – misy, odchwaszczać misy – zagłębienia wokół posadzonych drzew, uzupełniać korę w

misach pod drzewami, nawozić, ochraniać przed szkodnikami (mszyce, przędziorki i in.), usuwać odrosty korzeniowe przy drzewach, wymieniać złe, uszkodzone paliki i zniszczone wiązania, poprawiać pion drzew, wykonywać cięcia w zależności od potrzeby (sanitarne, cięcia formujące młode korony), lub w razie potrzeby wykonywać inne zabiegi pielęgnujące, co należy do obowiązku nadzoru dendrologicznego. W przypadku braku zachowania żywotności drzew, w ciągu pierwszych sześciu lat po posadzeniu należy rozpoznać i zlikwidować przyczyny wypadania drzew (w tym przez odpowiednie przygotowanie gleby, dobór gatunków, zwalczanie patogenów lub zabezpieczenie przed owadami lub zwierzętami). Wymienione sadzonki pielęgnować oraz regularnie podlewać przez minimum kolejne 3 lata po posadzeniu;

c) niedopuszczalne jest wykorzystywanie sadzonek:

- z uszkodzeniami mechanicznymi, pęknięciami kory i oznakami martwicy;
- z koronami V-kształtnymi;
- z koronami jednostronnymi;
- z odrostami podkładki poniżej miejsca szczepienia;
- ze śladami żerowania szkodników;
- z uszkodzonym pękiem szczytowym przewodnika;
- z uszkodzoną bądź przesuszoną bryłą korzeniową;

d) odległości pomiędzy poszczególnymi sadzonkami w obrębie tworzonych alei drzew - minimum 5 m”;

13. uchyla punkt I.2.36 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„W obrębie MOP zaprojektować, nasadzić, a także utrzymywać nasadzenia drzew na powierzchni minimum 40% terenu nieutwardzonego, spośród następujących gatunków w formach naturalnych: klon zwyczajny, klon jawor, lipa drobnolistna, dąb bezszypułkowy, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, sosna zwyczajna, grab pospolity, jesion wyniosły, wiąz górski, klon polny. Do nasadzeń w obrębie MOP, w rejonie węzłów, rond, stosować gatunki roślin rodzimych”;

14. uchyla punkt I.2.37 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

- 1) „Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń kompensujących wycinkę drzew, a także nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt, o których mowa w pkt 32 niniejszej decyzji w okresie 6 lat od ich posadzenia – w 1, 2, 4 i 6 roku.
- 2) Prowadzić monitoring udatności i trwałości nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt oraz nasadzeń naprowadzających dla nietoperzy. W przypadku nasadzeń naprowadzających dla nietoperzy, o których mowa w pkt. I.3.30, monitoring wykonywać w sposób określony w pkt 1”;

15. uchyla punkt I.2.38 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Obszar prowadzenia robót, na odcinkach wskazanych w tabeli 1, wygrodzić po obu stronach drogi przed dostępem płazów przy pomocy tymczasowych ogrodzeń herpetologicznych o następujących parametrach:

- a) wysokość części nadziemnej co najmniej 50 cm n.p.t.,
- b) głębokość zakopania w gruncie co najmniej 30 cm,

c) górna krawędź ogrodzenia o szerokości 5 cm, odgięta w formie przewieszki na zewnątrz od placu budowy - w kierunku otaczającego terenu, pod kątem 45-90° a zakończenie ogrodzenia w kształcie litery U;

d) materiał bez oczek, np. agrotkaniny, agrowłókniny, geotkaniny, folie ogrodowe lub z inne podobne do nich materiały, należy rozpiąć na palikach, wkopanych w ziemię na głębokość minimum 30 cm oraz zapewnić trwały naciąg, uniemożliwiający fałdowanie. Szczegółową lokalizację płotków należy uzgodnić ze specjalistą herpetologiem na placu budowy. W razie konieczności ww. specjalista winien dostosować szczegółową lokalizację ogrodzenia dla płazów do lokalnych uwarunkowań terenowych i korytarzy migracyjnych lub wskazać nowe miejsca wymagające zabezpieczenia. Zastosować wiaderka zamontowane po zewnętrznej stronie płotków tymczasowych (co 50 m oraz na obu ich końcach). Wiaderka o wysokości minimum 40 cm powinny posiadać przepuszczalne dno oraz zostać wkopane równo z gruntem tak, aby stanowiły pułapki pozwalające na wyłowienie migrujących zwierząt. W pułapkach należy umieścić materiał osłaniający płazy przed słońcem, np. mech, liście. Do każdej pułapki należy włożyć kij, w taki sposób, aby wystawał z pułapki pod dużym kątem i umożliwiał wyjście małym gryzoniom i ryjówkom. Wiaderka muszą zostać umieszczone maksymalnie blisko ogrodzenia (powinny do niego przylegać), tak aby płazy wędrujące wzdłuż ogrodzenia zawsze do nich wpadały, a nie przechodziły obok. Zamontowane na terenie inwestycji bariery z wiaderkami należy dwa razy dziennie monitorować w szczycie sezonowych migracji wiosennych (od 15 lutego do 15 maja) i jesiennych (od 15 września do 31 października). W pozostałym okresie aktywności płazów (początek lutego - koniec października) bariery z wiaderkami należy monitorować raz na 2 dni. Gromadzące się w obrębie terenu budowy płazy, przy udziale i pod nadzorem herpetologa, przenosić na siedliska zastępcze, zlokalizowane w najbliższej odległości, poza zasięgiem oddziaływania prowadzonych prac”.

Tabela 1

Lp.	od km	do km
1.	0+000	0+400
2.	0+800	1+200
3.	1+900	2+300
4.	3+226	4+048
5.	4+170	4+570
6.	9+130	9+530
7.	10+100	10+500
8.	11+420	11+820
9.	12+730	13+130
10.	13+500	14+800
11.	18+900	19+300
12.	19+500	20+000
13.	20+150	20+550
14.	21+050	21+450

15.	21+930	22+330
16.	23+600	25+300
17.	29+300	29+700
18.	31+300	32+900
19.	34+100	34+500
20.	34+900	35+300

16. uchyla punkt I.2.40 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Nie prowadzić żadnych prac oraz nie wykorzystywać terenów w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012) na potrzeby realizacji inwestycji tj. w szczególności nie lokalizować dróg tymczasowych, baz materiałowo – sprzętowych, nie składować materiałów budowlanych, mas ziemnych, nie odprowadzać wód itp. na tereny ww. obszaru Natura 2000”;

17. uchyla punkt I.2.41 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Na etapie realizacji przedsięwzięcia prowadzić nadzór przyrodniczy, obejmujący: nadzór nad realizacją warunków określonych w pkt I.2.12, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 decyzji RDOŚ w Poznaniu, kontrolę terenu przed rozpoczęciem poszczególnych etapów prac pod kątem występowania gatunków chronionych, identyfikację zagrożeń dla tych gatunków w wyniku realizacji planowanych prac oraz podejmowanie na bieżąco działań zapobiegających tym zagrożeniom, w szczególności poprzez modyfikację sposobu prowadzenia prac: nadzorowanie i korygowanie poprawności wykonania działań minimalizujących i kompensujących, w tym nasadzeń, montażu budek dla ptaków i nietoperzy, budowy zbiorników dla płazów, dostosowanie terminów prowadzenia prac, stosowanie tymczasowych płotków herpetologicznych. Nadzór ten winien składać się ze specjalistów posiadających wiedzę praktyczną z następujących dziedzin: herpetologii, teriologii, ornitologii, botaniki, ichtiologii, entomologii, chiropterologii, posiadających doświadczenie w prowadzeniu prac terenowych i identyfikacji szaty roślinnej oraz gatunków fauny. Skład nadzoru należy każdorazowo dostosowywać do aktualnie prowadzonych prac.

Wyburzenia budynków poprzedzić kontrolą pod kątem obecności nietoperzy. Kontrolę wykona nadzór chiropterologiczny.

Drzewa przeznaczone do usunięcia, zarówno znajdujące się w obrębie zadrzewień, jak i lasów, o średnicy równej lub większej niż 25 cm na wysokości 1,3 m należy skontrolować pod kątem wykorzystywania ich jako schronienie letnie i zimowe nietoperzy oraz siedliska chronionych gatunków bezkręgowców. W szczególności należy skontrolować drzewa liściaste, o wskazanej powyżej średnicy, pod kątem występowania w ich obrębie siedlisk pachnicy dębowej. Kontrola musi być przeprowadzona przez specjalistę entomologa (w szczególności dotyczy to okazów wierzby kruchej w km ok 14+400) i chiropterologa z nadzoru przyrodniczego, nie wcześniej niż 5 dni przed rozpoczęciem prac”;

18. uchyla punkt I.2.43 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

- „Pierwszej kontroli urządzeń czyszczących dokonać po 3 miesiącach od oddania przedsięwzięcia do użytku. Kolejne kontrole ww. urządzeń wykonywać min. dwa razy w roku, w okresach od 1 lutego do końca marca oraz od 1 października do końca listopada”;
19. **uchyla punkt I.3.5 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„W przypadku wykonywania nasadzeń wzdłuż ekranów akustycznych stosować następujące zasady:
- nasadzenia lokalizować od strony przeciwnej do strony jezdni,
 - nasadzenia wykonywać w formie żywopłotów spośród następujących gatunków drzewiastych: grab *Carpinus betulus*, buk *Fagus sylvatica*, klon zwyczajny *Acer platanoides*, lub wysokich krzewów: leszczyny *Coryllus avellana*, głogu jednoszyjkowego, głogu dwuszyjkowego. Dopuszcza się stosowanie pnączy spośród następujących gatunków: bluszcz zwyczajny *Hedera helix*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, wiciokrzew pomorski *Lonicera periclymenum*. Przez cały okres eksploatacji inwestycji, przy ekranach akustycznych nie nasadzać i nie utrzymywać obcych gatunków pnączy, ani obcych gatunków drzew i krzewów”;
20. **uchyla punkt I.3.12 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Zaprojektować zbiorniki retencyjne infiltracyjne z zastrzeżeniem pkt I.3.13 lit. b i d”;
21. **uchyla punkt I.3.13 lit b skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„W km: 6+240 - 8+640, 14+100 - 16+500 zaprojektować szczelny system odwodnienia drogi oraz szczelne zbiorniki retencyjne”;
22. **uchyla punkt I.3.13 lit c skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
23. **uchyla punkt I.3.19 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Zaprojektować przyłączy do sieci wodociągowej dla MOP zlokalizowanego w km 23+700”;
24. **uchyla punkt I.3.20 skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
25. **uchyla punkt I.3.23 skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
26. **uchyla punkt I.3.24 skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
27. **uchyla punkt I.3.25 skarżonej decyzji**
i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;
28. **uchyla punkt I.3.26 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Przebudować napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu: 110 kV (brak nazwy) w km 0+710 i 25+910 oraz 220 kV relacji Piła-Krzewina – Żydowo w km 8+130 i 16+980. Linie elektroenergetyczne: 110 kV (brak nazwy) w km 25+910 i 220 kV relacji Piła-Krzewina – Żydowo w km 16+980 wyposażyć w tabliczki obrotowe typu fire fly, odstraszające ptaki. Tabliczki należy zamontować na obu przewodach odgromowych, w odstępach co 10 m, z przesunięciem co 5 m”;
29. **uchyla punkt I.3.27 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**

„Przed likwidacją siedlisk będących miejscem bytowania i rozrodu batrachofauny należy wykonać zbiorniki kompensacyjne w lokalizacjach wskazanych w tabeli 2”;

Tabela 2

Lp.	Kilometraż (+/- 200 m)	Powierzchnia od - do (m ²)
1	0+200	300 - 5000
2	2+100	300 - 5000
3	3+500	300 - 5000
4	29+500	300 - 5000

z uwzględnieniem następujących zasad:

- lokalizacja w odległości nie bliższej niż 200 m od pasa drogi, a także w odległości nie dalszej niż 500 m od niszczonych zbiorników,
- nieregularna linia brzegowa zbiornika,
- nachylenie dna nie większe niż 1:5 (12°), z zastrzeżeniem, że brzegi i dno od strony realizowanej drogi wykonać jako strome o nachyleniu 1:2;
- po stronie przeciwnej w stosunku do drogi należy uzyskać nachylenie brzegów i dna 1:20 - 1:10. Pozostałe brzegi należy wykonać o nachyleniu nie większym niż 1:5;
- dno każdego ze zbiorników ukształtować w sposób zapewniający zróżnicowanie ich głębokości poprzez wykonanie tzw. podwodnych wzniesień oraz tzw. głębočzków;
- w najgłębszych miejscach zbiorników, maksymalny średni poziom wody (średnia z najwyższych poziomów wody) powinien wynosić 120-150 cm głębokości;
- największa powierzchnia zbiornika tj. powyżej 50% do 80% stanowi płycizny o średnim poziomie wody tj. do 30 cm głębokości;
- zbiorniki pozostawić do zasiedlenia przez roślinność w drodze sukcesji;
- budowę zbiorników kompensacyjnych dla batrachofauny należy prowadzić pod nadzorem specjalisty herpetologa,
- raz w roku przez okres 20 lat należy pod nadzorem herpetologa kontrolować zbiorniki dla płazów i w razie potrzeby wykonywać działania i poprawki zapewniające trwałość i odpowiednie warunki do rozrodu dla batrachofauny”;

30. uchyla punkt I.3.29 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Zaprojektować i zbudować obiekty inżynierskie pełniące funkcję przejść dla zwierząt dużych i średnich wymienione w tabeli 3”;

Tabela 3

L.p.	Kilometraż drogi (+/-20 m)	Opis obiektu	Minimalna szerokość	Minimalna wysokość	Dodatkowe informacje	Współczynnik ciasnoty (przejścia dolne)/ – maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść (przejścia górne)
------	----------------------------	--------------	---------------------	--------------------	----------------------	--

1	2+100	Przejście dolne dla zwierząt dużych	20 m	5,0 m		$\geq 1,5$
2.	2+100	Przejście dolne dla zwierząt dużych pod drogą krajową nr 11	20 m	5,0 m		$\geq 1,5$
3.	11+010	Przejście dolne dla zwierząt średnich	6 m	4,5 m	Zespolone z ciekim Dopływ z Brokęcina	$\geq 0,7$
4.	14+400	Przejście górne dla zwierząt dużych	50 m	-		15%
5.	15+628	Przejście dolne dla zwierząt średnich	18 m, w tym przestrzeń do migracji minimum 6 m po każdej stronie cieku	3,5 m	Zespolone z rzeką Czarną	$\geq 0,7$
6.	16+750	Przejście dolne dla zwierząt dużych	15 m	5,0 m		$\geq 1,5$
7.	17+630	Przejście dolne dla zwierząt dużych	30 m	5,0 m		$\geq 1,5$
8.	18+938	Przejście dolne dla zwierząt dużych, zintegrowane z drogą	8 m z jednej strony drogi	5,0 m		$\geq 1,5$
9.	19+700	Przejście dolne dla zwierząt dużych	15 m	5,0 m		$\geq 1,5$
10.	20+500	Przejście dolne dla zwierząt średnich	10 m	4,5 m		$\geq 0,7$
11.	24+847	Przejście dolne	20 m	5,0 m	zespolone z	$\geq 1,5$

		dla zwierząt dużych			rzeką Dopływ z Borucina (Ptusza)	
12.	24+847	Przejście dolne w ciągu dodatkowej jezdni nad ciekami wraz z przejściem dla zwierząt dużych	20 m	5,0 m	zespólone z rzeką Dopływ z Borucina (Ptusza)	$\geq 1,5$
13.	27+500	Przejście dolne dla zwierząt dużych, zintegrowane z linią kolejową nr 405	8 m po obu stronach linii	5,0 m		$\geq 1,5$
14.	29+520	Przejście dolne dla zwierząt dużych	10 m po każdej stronie cieku	4,5 m	Zespólone z rzeką Ośka	$\geq 1,5$
15.	29+520	Przejście dolne dla zwierząt dużych pod dodatkową jezdnią	10 m po każdej stronie cieku	4,5 m	Zespólone z rzeką Ośka	$\geq 1,5$
16.	31+200	Przejście górne dla zwierząt dużych	50 m			15%

Dopuszczalne jest przesunięcie lokalizacji każdego z przejść, niezintegrowanych z ciekami do 100 m pod warunkiem, że będzie to powodować zapewnienie korzystniejszych niż minimalne parametrów każdego z przesuwanych przejść, wymienionych w tabeli 3”;

31. uchyla punkt I.3.30 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Wiadukty drogowe w km 6+994, 9+045, 14+824, 27+003 dostosować do funkcji przejść dla nietoperzy poprzez wykonanie nasadzeń naprowadzających z szybko rosnących rodzimych gatunków drzew i krzewów rodzimych, a także pielęgnację i utrzymywanie nasadzonych drzew i krzewów. Wszystkie przejścia dla zwierząt w tabeli 3 i tabeli 4 dostosować do potrzeb migracji nietoperzy poprzez wykonanie, pielęgnację i utrzymanie nasadzeń prowadzących nietoperze w światło przejścia. Sadzenie, pielęgnację i utrzymanie nasadzeń zaplanować i wykonać zgodnie z wymaganiami pkt. I.2.35”;

32. uchyla punkt I.3.31 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Powierzchnie wszystkich przejść dla dużych i średnich zwierząt oraz teren w ich obrębie zagospodarować według poniższych zasad:

a) przy projektowaniu i budowie oraz eksploatacji przejść dolnych zapewnić następujące warunki:

- półki wykonać poza zasięgiem wody średniej;
- dopuszcza się zróżnicowanie rzędnej półek w strefach dostępnych dla zwierząt pod warunkiem, że w każdym punkcie zostanie zachowana wymagana wysokość minimalna przejścia;
- zakończenia półek zaprojektować bez gwałtownych załamania w pionie i poziomie, w pełni połączyć z terenem otaczającym przejście, umożliwiając swobodne przechodzenie wszystkich gatunków zwierząt;
- powierzchnię półek wyrównać i pokryć gruntem rodzimym lub innym o podobnych parametrach fizykochemicznych, z wykluczeniem stosowania kruszyw łamanych oraz naturalnych gruboziarnistych;
- w przypadku, gdy do cieku zlokalizowanego w strefie najść uchodzą rowy odwodnieniowe, skanalizować ujściowe odcinki otwartych rowów na całej szerokości przejścia lub zastosować szczelne przykrycia;
- koryta cieków sztucznych, takich jak rowy i kanały pod obiektem pozostawić gruntowe, bez umocnień, utrudniających przemieszczanie się małych zwierząt w poprzek koryta oraz pomiędzy nurtem cieku i suchymi półkami;
- umacnianie skarp rowów i nasypów położonych w strefach dostępnych dla zwierząt prowadzić z wykorzystaniem metod biologicznych oraz geosyntetyków z docelowym wprowadzaniem trawiastej pokrywy roślinnej; unikać betonowania skarp, w ostateczności stosować ażurowe płyty betonowe o dużych oczkach umożliwiające spontaniczny rozwój roślinności;
- wzdłuż zewnętrznych krawędzi przejść dolnych wyłożyć rzędy głazów, o średnicy min. 60 cm, w odstępach max. 80 cm;
- powierzchnię przejść dolnych, niezespołonych z ciekami, pokryć wyrównaną warstwą urodzajnego gruntu o miąższości min. 40 cm, w sposób umożliwiający rozwój roślinności;
- w rejonie dolnych przejść dla dużych lub średnich zwierząt, na odcinku 200 m przed i za końcem najść na przejście, oświetlenie ukierunkować wyłącznie na jezdnię poprzez stosowanie opraw kierunkowych uniemożliwiających rozpraszanie światła;
- przy wylotach przejść dolnych oraz w sąsiedztwie przejść (przy przyczółkach i na skarpach nasypów) należy nasadzić gatunki krzewów i drzew rodzimych, z zachowaniem następujących zasad: skład gatunkowy nawiązujący do sąsiadujących drzewostanów/zadrzewień, uwzględnienie naturalnej sukcesji;

b) przy projektowaniu, budowie i eksploatacji przejść górnych (km 14+400, , 31+200) zapewnić następujące warunki:

- ogrodzenia ochronno-naprowadzające połączyć z ekranami przeciwośnieniowymi;
- wykonać ekrany przeciwośnieniowe w postaci drewnianego, szczelnego parkanu o wysokości minimum 2,4 m, ograniczającego przenikanie światła z drogi w otoczenie

- przejść. Ekran należy zrealizować wzdłuż zewnętrznych krawędzi przejść do końca najść ziemnych. Ekran połączyć szczelnie z ogrodzeniem ochronnym;
- nie stosować oświetlenia jezdni w odległości minimum 200 m przed i za najściami na przejście;
 - pokrywa wierzchnia z ziemi urodzajnej na całej szerokości użytkowej przejścia o grubości co najmniej 1,3 m;
 - powierzchnię przejść górnych, najść i strefy naprowadzania zagospodarować poprzez wyłożenie karp korzeniowych, kłód i/lub stosów drewna;
 - przy podstawach najść przejść górnych i wzdłuż zewnętrznych krawędzi przejść dolnych wyłożyć rzędy głazów, o średnicy min. 60 cm, w odstępach max. 80 cm,
 - roślinność na powierzchni przejść oraz w ich otoczeniu powinna spełniać następujące wymagania:
 - na całej powierzchni przejść górnych oraz najść na przejścia dokonać wysiewu mieszanki traw i roślin motylkowych o następującym składzie: życica trwała (*Lolium perenne*) 50%, kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), Mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), Stokłosa bezostna (*Bromus inermis*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*),
 - w obszarze najść na przejścia górne i na powierzchni przejść górnych wykonać nasadzenia rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem następujących zasad: skład gatunkowy i struktura przestrzenna nasadzeń nawiązująca do sąsiadujących drzewostanów, stosować nieregularne więźby, różne formy skupienia, skład gatunkowy dostosować do warunków potencjalnego siedliska z uwzględnieniem gatunków tworzących drzewostany przyległe, do nasadzeń, stosować także gatunki stanowiące atrakcyjną bazę żerową w okresie owocowania (np. dzikie odmiany drzew owocowych, jeżyny, śliwa tarnina, jarzab pospolity) oraz gatunki pionierskie (brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, topola osika), uwzględniać drzewa i krzewy rodzime, pochodzące z naturalnej sukcesji,
 - wzdłuż ekranów przeciwoślńieniowych nasadzić pnącza spośród następujących gatunków: bluszcz zwyczajny *Hedera helix*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, wiciokrzew pomorski *Lonicera periclymenum*,
 - przez cały okres eksploatacji inwestycji nie wprowadzać obcych gatunków drzew, krzewów, pnączy ani roślin zielnych (w szczególności nie wprowadzać winobluszczu zaroślowego, winobluszczu pięcioklapowego, winobluszczu japońskiego, dławisza okrągłolistnego itp.),
 - wzdłuż ogrodzenia drogi, na odcinkach o długości minimum 50 m w każdą stronę od krawędzi przejść górnych wykonać nasadzenia rodzimych gatunków krzewów łączących się z nasadzeniami wzdłuż ekranów przeciwoślńieniowych na najściach i na powierzchni przejść górnych;
- c) w przypadku braku zachowania żywotności drzew i krzewów, w ciągu pierwszych 6 lat po posadzeniu należy:
- wymieniać uschnięte lub uszkodzone sadzonki,

- rozpoznać i zlikwidować przyczyny wypadania drzew i krzewów (w tym przez odpowiednie przygotowanie gleby, dobór gatunków).

Wymienione sadzonki pielęgnować przez minimum kolejne 3 lata po posadzeniu.

- d) zbiorniki retencyjne zaprojektować oraz wykonać w odległości minimum 50 m od światła przejść. Dopuszczalne jest zmniejszenie tej odległości w przypadku trzech zbiorników retencyjnych, pod warunkiem nieograniczania drożności i funkcjonalności przejść;
 - e) drogi serwisowe i dojazdowe w obszarze przeznaczonym do poruszania się zwierząt wykonać jako drogi gruntowe lub drogi szutrowe,
 - f) drogę w km 18+938 zintegrowaną z przejściem dolnym dla dużych zwierząt, w obrębie przejścia dla zwierząt oraz na odległości 100 m od granic przejścia zaprojektować, wykonać i utrzymywać w postaci drogi gruntowej lub szutrowej”;
33. **uchyla punkt I.3.32 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
 „Zaprojektować i zbudować przejścia dla zwierząt małych w lokalizacjach wskazanych w tabeli 4”.

Tabela 4

Lp.	Kilometraż drogi (+/- 20 m)	Minimalny współczynnik ciasnoty
1.	1+000	>0,07
2.	3+426	>0,07
3.	3+848	>0,07
4.	4+370	>0,07
5.	9+330	>0,07
6.	10+376	>0,07
8.	11+707	>0,07
9.	13+000	>0,07
10.	13+840	>0,07
11.	14+050	>0,07
12.	18+064	>0,07
13.	19+100	>0,07
14.	20+350	>0,07
15.	20+864	>0,07
16.	21+250	>0,07
18.	24+053	>0,07
19.	24+400	>0,07

20.	31+600	>0,07
21.	32+050	>0,07
22.	34+300	>0,07
23.	35+100	>0,07

34. uchyla punkt I.3.33 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Przejścia dla małych zwierząt zintegrowane z ciekami zaprojektować, zbudować i utrzymywać zachowując następujące parametry przy zachowaniu współczynnika ciasnoty >0,07: szerokość przejścia nie mniejsza niż 2,0 m (parametry szerokości obejmują strefy suche - powyżej poziomu wody średniej), wysokość światła pionowego obiektu (liczona od powierzchni półki) nie mniejsza niż 1,5 m. Przejścia wyposażać w obustronne półki o szerokości min. 0,5 m – półki usytuowane powyżej poziomu wody średniej”;

35. uchyla punkt I.3.35 lit a skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Powierzchnię przejść dla małych zwierząt i płazów oraz tereny w obrębie tych przejść zagospodarować według poniższych zasad:

a) każde przejście wymienione w tabeli 4 (pkt 34 niniejszej decyzji) wyposażać z obydwu stron w struktury naprowadzające, połączone płynnie z półkami ziemnymi. Przepusty, w obrębie których będą zlokalizowane przejścia dla zwierząt, wyposażać w skrzydła ukośne o kącie odgięcia zbliżonym do 45°, licząc od krawędzi przepustu. Przy przejściach dla małych zwierząt i płazów zaprojektować, wykonać oraz utrzymywać przez cały okres eksploatacji stałe ogrodzenia ochronno-naprowadzające dla małych zwierząt i płazów, wykonane z siatki stalowej o oczku < 5 x 5 mm lub z płyt pełnych (metal/tworzywa sztuczne/beton) o wysokości min. 50 cm, z dodatkową min. 10 cm przewieszką oraz wkopane na głębokość min. 20 cm w ziemię. Płotki należy ustawić na długości min. 100 m w każdą stronę od wlotu przepustu. Wygradzenia powinny szczelnie przylegać do skrzydeł przepustu. Wygradzenia zakończyć U-kształtną zawrotką. W miejscach przecięcia linii wygradzeń przez drogi poprzeczne należy zastosować tzw. stop-rynny”;

36. uchyla punkt I.3.36 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Na etapie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia (drogi i MOP) zastosować drogowe oprawy oświetleniowe ograniczające emisję światła w kierunku nieba. Oprawa powinna całkowicie odciąć światło w górnej półprzestrzeni - górny współczynnik natężenia światła (ULOR) = 0,0%. Barwa światła powinna charakteryzować się niską emisją światła niebieskiego oraz ultrafioletowego (UV), powinna być ciepła lub neutralna o temperaturze barwowej nie większej niż 3500 K (w rejonie przejść dla zwierząt nie większej niż 3000 K). Powierzchnia emitująca światło powinna być płaska. Na etapie eksploatacji oświetlenie drogowe powinno być ukierunkowane tak, aby bezpośredni rozsył strumienia świetlnego nie przekraczał granic pobocza drogi +/- 2 m. Oprawy oświetlenia powinny być umiejscowione możliwie jak najdalej od słupa tak aby jej wewnętrzna krawędź była zlokalizowana nad poboczem lub jezdnią”.

37. uchyla punkt I.3.37 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Drogę ogrodzić obustronnym ogrodzeniem o wysokości co najmniej 250 cm n.p.t. na całej długości wraz z obszarami węzłów, z zastosowaniem trwałej siatki stalowej o zmiennej wielkości oczek o wymiarach maksymalnych: wys. 0-50 cm - oczka 2,5x15 cm; wys. 50-100 cm – oczka 5x15 cm; wys. > 100 cm – oczka 15x15 cm. Siatkę wkopać na głębokość nie mniejszą niż 50 cm. Przy montażu siatki uwzględnić następujące wymagania:

- a) zapewnić szczelne, trwałe połączenia ogrodzenia z ekranami przeciwoślńieniowymi górnych przejść dla zwierząt i ścianami przyczółków przejść dolnych;
- b) w miejscach przekraczania otwartych rowów zapewnić szczelność w całym przekroju koryta przez wprowadzenie odpowiednich rozwiązań dogęszczających, odpornych na uszkodzenia w wyniku naporu wody, bez obniżania części naziemnej ogrodzenia;
- c) ogrodzenia prowadzić wzdłuż długich odcinków prostych i unikać pojedynczych załamania przebiegu, > 15° – zwłaszcza w strefach naprowadzania zwierząt do przejść”;

38. uchyla punkt I.3.38 lit. a skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Wykonać stałe ogrodzenia ochronno-naprowadzające dla płazów wzdłuż planowanej trasy głównej:

- a) zastosować ogrodzenie o efektywnej wysokości części nadziemnej co najmniej 50 cm, o maksymalnych wymiarach oczek 0,5x0,5 cm, wkopane min. na głębokość 30 cm, o górnej krawędzi o szerokości min. 10 cm odgiętej na zewnątrz drogi w kierunku otaczającego terenu, pod kątem 45-90°”;

39. uchyla punkt I.3.40 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Ze względu na ochronę awifauny nie stosować jednolicie przezroczystych ekranów akustycznych. W przypadku konieczności ich zastosowania należy umieścić na nich czarne pionowe pasy o szerokości nie mniejszej niż 2 cm w odległości nie większych niż 10 cm. Ekran mają być wyposażone w pasy fabryczne, według trwałej technologii, odpowiadającej trwałości samych paneli. Zabrania się montowania nowych paneli bez pasów i naklejania ich w późniejszym terminie”;

40. uchyla punkt II.1 skarżonej decyzji

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

41. uchyla punkt II.2 skarżonej decyzji

i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;

42. uchyla punkt II.4 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Przeprowadzić monitoring przyrodniczy. Monitoringiem objąć:

- a) ocenę zasiedlenia zbiorników kompensacyjnych przez płazy wraz z oceną liczebności osobników godujących, określeniem obecności skrzeku w zbiornikach, kijanek oraz osobników młodocianych (metamorf). Monitoring rozpocząć rok po oddaniu drogi do użytkowania i prowadzić go przez okres 3 lat;
- b) wykorzystanie przejść dla zwierząt w 2, 3 i 5 roku od oddania drogi ekspresowej do eksploatacji. Monitoringiem objąć przejścia dla zwierząt średnich i dużych, wymienionych w tabeli 3;
- Monitoring przejść dla zwierząt średnich i dużych należy prowadzić poprzez rejestrację zwierząt przy pomocy automatycznych kamer wideo (tzw. wideopułapek). W przypadku

przebieg górnych monitoring prowadzić metodą równoległą również przez rejestrację tropów zwierząt na pasach z piaskiem, z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- w przypadku wideopułapek wykonywać 12 sesji rejestracji obrazu i dźwięku rocznie; każdą sesję prowadzić przez dwa kolejne tygodnie w miesiącu. Przy doborze liczby i rozstawienia kamer należy wziąć pod uwagę szerokość przejścia, zasięg czujnika ruchu, a także zasięg oświetlenia nocą, tak aby zasięgiem objąć całą szerokość przejścia. W przypadku przejść górnych oraz wybranych 3 przejść dolnych rejestrację zwierząt wykonywać również w obszarze naprowadzania. Kamery w obszarze naprowadzania należy rozmieścić w odległości nie mniejszej niż 100 m od pasa drogowego i nie większej niż 1000 m od środka korony przejścia;
- w przypadku rejestracji tropów wykonać pasy z piaskiem w postaci rynien o głębokości 15 cm i szerokości 2,5 m, których dno zabezpieczyć folią lub geowłókniną uniemożliwiającą przerastanie roślin, a następnie wypełnić drobnopiękistym piaskiem (o granulacji do 2 mm), który powinien być wcześniej wypłukany i przesiany, w celu usunięcia większych ziaren. Rynnę zlokalizować w środkowej części przejścia, na całej jego szerokości (od krawędzi do krawędzi). Kontrole wykonywać dwa razy w miesiącu, przy czym jedna kontrola powinna składać się z dwóch wizyt. Po każdej kontroli wygładzać powierzchnię piasku;
- rejestrację zwierząt wideopułapkami oraz rejestrację tropów zwierząt uzupełnić identyfikacją odchodów oraz identyfikacją śladów żerowania, uszkodzeń roślin i innych śladów obecności zwierząt na całej powierzchni przejść oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, tj. w strefach najści;
- wyniki monitoringu przejść dla zwierząt powinny zawierać: listę gatunków zwierząt stwierdzonych na przejściu, strukturę gatunkową zwierząt, częstość użytkowania przejścia przez dany gatunek, stałość występowania gatunku na przejściu, a także interpretację otrzymanych wyników.

Sprawozdania z prowadzonego monitoringu przyrodniczego przejść dla zwierząt należy przekazywać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w terminie dwóch miesięcy od zakończenia rocznego cyklu kontroli w danym okresie monitoringowym. Końcowe sprawozdanie z przeprowadzonego monitoringu przejść dla zwierząt, zawierające zbiorcze zestawienie zebranych wyników wraz z ich interpretacją (dotyczącą m.in. zagospodarowania powierzchni przejść i ich otoczenia oraz zaleceń w zakresie zmian poprawiających skuteczność obiektów) należy przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w terminie trzech miesięcy od zakończenia ostatniego cyklu kontroli w ostatnim okresie monitoringowym.

- c) ocenę stanu technicznego, drożności i zagospodarowania wszystkich przejść. Monitoring przeprowadzić w 2, 3 i 5 roku od oddania drogi ekspresowej do eksploatacji;
- d) ocenę szczelności ogrodzeń ochronno-naprowadzających na całym odcinku drogi. Monitoring rozpocząć rok po oddaniu drogi do użytkowania i prowadzić go przez okres 3 lat;

- e) ocenę skuteczności zabezpieczeń studni wpadowych i separatorów. Monitoring rozpocząć rok po oddaniu drogi do użytkowania i prowadzić go przez okres 3 lat;
- f) ocenę udatności działań kompensujących z pkt. I.2.33;
- Wyniki monitoringów, o których mowa w lit. a – f oraz w pkt I.2.37, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego roku monitoringu, przesyłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w formie pisemnej wraz z kopią na nośniku elektronicznym. Powinny one zawierać opis metod prowadzonych badań, informacje lub analizy dotyczące wykorzystania przejść przez zwierzęta, jak również informacje o błędach wykonawczych lub konstrukcyjnych przejść i sposobach oraz terminach ich naprawy, a także w razie potrzeby propozycję działań mających na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań”;
43. **uchyla punkt III.2 lit. a skarżonej decyzji i umarza postępowanie organu I instancji w tym zakresie;**
44. **uchyla punkt III.5 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Przedstawienia projektu monitoringu wód podziemnych uwzględniającego poniższe zalecenia:
- a) zaprojektować monitoring w układzie jednego piezometru na dopływie wód na teren inwestycji i co najmniej dwóch piezometrów na kierunku odpływu wód z terenu przedsięwzięcia z uwzględnieniem MOP w kierunku bariery wschodniej i istniejących studni ujęcia;
 - b) piezometry zlokalizować i wykonać w taki sposób, aby w okresie planowanego monitoringu mogły być dostępne do pomiarów, zabezpieczone przed dostępem osób trzecich i ryzykiem zanieczyszczenia oraz zawsze ujmować poziom wód gruntowych uwzględniając sezonową amplitudę wahań zwierciadła;
 - c) zakresem badań jakościowych objąć co najmniej: odczyn pH; twardość ogólną; chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT); chlorki, siarczany, azotany, amoniak; metale: ołów, kadm, cynk, chrom ogólny, kobalt, żelazo, mangan; lotne węglowodory aromatyczne (BTEX); węglowodory ropopochodne; wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA);
 - d) monitoring prowadzić od dnia oddania odcinka drogi ekspresowej do użytku przez okres 10 lat, przy czym pomiar położenia zwierciadła wód gruntowych we wszystkich piezometrach prowadzić co najmniej raz w roku, natomiast pomiar jakościowy co najmniej 1 raz na 2 lata o ile nie będzie zwiększenia zawartości mierzonych substancji w stosunku do stanu zerowego. W przypadku stwierdzenia pogarszania się parametrów wody, zwiększyć odpowiednio częstotliwość pomiarów. Pierwszy pomiar wykonać jako stan zerowy przed oddaniem do użytkowania obiektu”;
45. **uchyla punkt III.6 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**
„Aktualizacji oraz analizy danych, dotyczących:
- a) wilka, żubra (w szczególności, w przypadku obydwu gatunków, dane z obrożi telemetrycznych),
 - b) rozmieszczenia gatunków obcych, w tym IGO, w zasięgu oddziaływania inwestycji.
46. **uchyla punkt III.10 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:**

„Możliwości:

- a) zmiany przebiegu lub rezygnacji z dróg towarzyszących trasie S11 w km 2+100, 24+846 i 29+525 w celu zwiększenia funkcjonalności zaplanowanych w tych kilometrażach przejść dla zwierząt, w obrębie głównej trasy S11”,
- b) lokalizacji przejścia górnego dla zwierząt dużych w km 28+100”;

47. uchyla punkt III.11 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Wskazanie konkretnych działań mających na celu niedopuszczenie do zmian stosunków wodnych w części płatów siedlisk przyrodniczych 91E0, 91D0, 7140 nieprzeznaczonych do zniszczenia. Uszczegółowienia zasad kompensacji, której zakres został określony w pkt. I.2.33, w szczególności:

- a) w zakresie lokalizacji poszczególnych działań,
- b) zakresu i sposobu wykonania niezbędnych działań dotyczących poprawy stanu siedlisk przyrodniczych, o których mowa w pkt I.2.33.d-g oraz siedliska zalotki większej -”;

48. uchyla punkt III.12 skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Zaplanowania konkretnych lokalizacji, powierzchni, składu gatunkowego nasadzeń zieleni:

- a) naprowadzającej dla nietoperzy w obrębie wiaduktów w km 7+000, 9+080, 14+823, 27+000 oraz w obrębie przejść dla zwierząt wyszczególnionych w tabeli 3 i 4 niniejszej decyzji,
- b) w obrębie przejść dla zwierząt (pkt. I.3.31),
- c) kompensującej wycinkę drzew (pkt. I.2.34),
- d) przy ekranach akustycznych, w obrębie MOP (pkt. I.3.5, I.2.36)”;

49. uchyla punkt VI skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Nałożam obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

W analizie porealizacyjnej dokonać weryfikacji skuteczności zastosowanych środków minimalizujących wpływ przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony przed hałasem i ochrony przed zanieczyszczeniem wód.

- a) Należy wykonać pomiary hałasu równoważnego poziomu dźwięku (A) na terenach chronionych akustycznie wskazanych w tabeli nr 5. W ramach analizy należy wykonać co najmniej 2 pomiary obejmujące swym czasem pełne dni kalendarzowe. Pierwszy z dwóch pomiarów należy wykonać w styczniu, marcu, kwietniu, październiku lub grudniu we wtorek, środę lub czwartek, natomiast drugi pomiar należy wykonać w lipcu lub sierpniu, w piątek lub niedzielę. Spośród ww. dni wykluczyć dni pomiarowe przypadające w dzień ustawowo wolny od pracy oraz dzień poprzedzający i następujący. Ograniczenie nie dotyczy niedzieli, chyba że następuje po niej dzień ustawowo wolny od pracy. Zapewnić wykonanie ww. pomiarów przez akredytowane laboratorium.

Tabela 5

Oznaczenie	Lokalizacja	Kilometraż	Strona drogi
------------	-------------	------------	--------------

przekroju		orientacyjny S11	
P1	Turowo 84	0+400	prawa
P2	Turowo 86A	1+100	prawa
P4	Babi Dwór 4	4+600	prawa
P7	Łomczewo 59	12+080	lewa
P8	ul. Niepodległości 80, Okonek	14+750	prawa
P9	Lipowa 49, Okonek	16+000	lewa
P11	Chwalimie 38	20+700	lewa
P12	Gdańska 5, Podgaje	Łącznica wschodnia węzła Podgaje	prawa
P13	ul. Poznańska 8, Podgaje	24+400	lewa

strona drogi określona zgodnie z rosnącym kilometrażem, tj. od północy w kierunku południowym

- b) W ramach analizy porealizacyjnej należy wykonać akredytowane badania jakości wody na głównych wylotach do odbiorników co najmniej 2 razy w roku, bezpośrednio po opadach poprzedzonych okresem bezopadowym. W zakresie badań uwzględnić co najmniej zawiesinę ogólną i węglowodory ropopochodne. W analizie uwiarygodnić warunki pogodowe występujące przed pobraniem prób.

Badania wskazane w lit. a i b wykonać po 12 miesiącach od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania. Wyniki wykonanej analizy porealizacyjnej należy przedłożyć w terminie do 24 miesięcy od oddania przedsięwzięcia do użytkowania: Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu, Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska”;

50. uchyla punkt VII skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Wskazując działki konieczne do przeprowadzenia prac przygotowawczych:

1. Województwo zachodniopomorskie, powiat szczecinecki, gmina Szczecinek:

- obręb 0113 Turowo, działki o numerach ewidencyjnych: 273/6, 214/19, 346/5, 214/16, 214/18, 214/15, 214/17, 273/7, 350/2, 215/11, 215/12, 215/13, 347/1, 300, 318/3, 318/4, 318/5, 346/6, 350/1, 319/7, 319/8, 319/11, 319/12, 319/13, 319/14, 319/15, 319/16, 319/20, 319/21, 319/22, 319/9, 319/10, 319/18, 319/19, 301/1, 301/2, 317/12, 356/3, 491/1, 317/9, 490, 491/6, 348/1, 348/2, 320/6, 320/7, 321/3, 321/4, 321/5, 341/11, 341/12, 341/13, 341/15, 341/16, 341/17, 341/18, 349/1, 343/6, 349/2, 343/1, 343/2, 343/7, 343/8, 344/1, 344/2, 346/7, 341/4, 341/6, 341/7, 341/9, 343/5, 344/3, 317/16, 63/8, 63/7, 346/2, 346/3, 298/1, 63/3, 63/5, 63/9, 71, 72, 3, 82;
- obręb 0118 Żółtnica, działki o numerach ewidencyjnych: 691/12, 691/13, 691/14, 691/15, 691/7, 692/3, 693/21;

2. Województwo wielkopolskie, powiat złotowski, gmina Okonek:

- obręb 0128 Lotyń, działki o numerach ewidencyjnych: 226, 227, 251, 252, 253, 330, 628/1, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 266, 267, 268, 269, 270, 271,

272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 292, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 303, 306, 300, 301/2, 302, 304, 307, 308, 311, 312, 560/13, 562, 565/7, 574, 576/6, 576/4, 576/5, 583, 619/2, 620, 619/1, 621, 624/4, 625, 628/3, 698, 628/3, 622/1;

- obręb 0127 Wojnowko, działka o numerze ewidencyjnym 1/4;
- obręb 0126 Glinki Mokre, działki o numerach ewidencyjnych: 29/6, 182/1, 182/2, 31, 32, 33, 34/1, 34/2, 35, 36/1, 37, 147, 72/2, 72/3, 73/4, 72/1;
- obręb 0144 Anielin, działki o numerach ewidencyjnych: 8066/4, 13/2, 5/3, 17, 6/2, 5/2, 8079/2, 2132, 10, 11, 12/1, 8079/1, 8079/3, 10/6, 19, 10/7, 12/1, 21, 8120/1, 12, 23, 13/1, 8121/1, 8, 8379, 8135/1, 8384/1, 4/1, 4/2, 4/3, 4/4, 4/7, 8067, 9/1, 8390;
- obręb 0138 Łomczewo, działki o numerach ewidencyjnych: 5/34, 30/1, 8080/1, 8080/2, 8/1, 8/2, 8/4, 8/5, 8/7, 194;
- obręb 0139 Okonek, działki o numerach ewidencyjnych: 330/4, 313/4, 319, 313/8, 314, 327, 320, 326, 8094/3, 325, 328/1, 330/2, 330/3, 318/2, 332/1, 332/4;
- obręb 0137 Chwalimie, działki o numerach ewidencyjnych: 206, 8401, 8402, 8412, 8418/1, 8417/4, 218, 8418/2, 8417/5, 184, 8432/3, 219/1, 8432/4, 207, 208/1, 8432/2;
- obręb 0136 Podgaje, działki o numerach ewidencyjnych: 8433, 44, 176/2, 255, 188/18, 8432, 2/16, 2/19, 2/21, 2/11, 2/20, 2/18, 2/17, 2/10, 2/3, 2/4, 2/5, 2/9, 2/8, 225/1, 225/2, 8024/5, 2/1, 8029/2, 107, 224, 101, 230, 1/2, 223, 1/1, 99, 43/3, 43/2, 102, 43/1, 222/2, 222/1, 221, 273, 272, 270, 271, 219/3, 269, 219/5, 220, 219/2, 219/4, 231, 219/1, 218, 267, 268, 280, 281, , 278, 279, 217/1, 217/5, 217/4, 217/3, 216, 215, 266, 265, 264, 263, 262, 261, 214/3, 214/1, 214/4, 284, 121, 285, 213/2, 253, 212/1, 213/1, 212/2, 2/12, 2/13, 232/2, 232/1, 2/22, , 2/23, 2/14, 115/1, 115/2, 207, 120/2, 119, 206, 126, 120/1, 254, 122, 125, 283, 282, 124/1, 124/2, 123/1, 123/2, 205, 136/1, 136/2, 137/1, 137/2, 138/1, 138/2, 139/1, 139/3, 139/4, 140, 141, 203, 148/1, 149, 150, 151, 152, 153, 201, 183, 182, 290, 180/3, 180/4, 179, 8038/1, 177, 175, 199, 200, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 186/2, 187/2, 255, 256, 257, 189/3, 189/5, 189/4, 189/6, 286, 287, 288, 188/12, 188/14, 188/19, 188/18, 188/10, 188/1, 190/2, 190/1, 188/4, 191/3, 191/4, 259, 192/5, 192/7, 192/14, 195/2, 196/2, 197/2, 4/1, 8040/1, 5/3;
- obręb 0134 Pniewo, działki o numerach ewidencyjnych: 1/7, 670, 668, 667, 666, 665, 664, 663, 662, 661, 660, 659, 8009/1, 2, 4, 1/1;

3. Województwo wielkopolskie, powiat złotowski, gmina Jastrowie:

- obręb 0001 Jastrowie, działki o numerach ewidencyjnych: 2724, 2725, 2711, 2721, 2726, 2727, 2728/1, 2732, 2735, 2733/4, 2733/7, 2481, 2482, 3040, 2712, 2713/1, 2714, 2713/2, 2715, 2716, 8001/3, 2717/3, 2717/2, 2717/1, 2719, 2480, 2487, 2489, 2720, 2722, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2479, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2473, 2475, 2421, 2410, 2412, 2413, 2414, 8006/4, 8006/5, 2408, 8010/11, 2362, 8010/4, 8010/10, 8018/3, 8019/4, 8019/1, 8018/1, 2890, 8019/3, 8018/2, 8037, 8038/2, 2920, 8050/1, 2940/1, 2940/4, 8053/2, 2051, 2943, 2990, 2992, 2052/2, 2052/1, 2062, 2512/4, 8189/4;

- obręb 0010 Samborsko, działki o numerach ewidencyjnych: 8039/2, 416, 8051, 8050/2, 55, 8053/1, 443, 57, 29”;

51. uchyla punkt VIII skarżonej decyzji i w tym zakresie orzeka:

„Integralną częścią decyzji jest:

- Załącznik nr 1 „Charakterystyka przedsięwzięcia”
- Załącznik nr 2 „Mapa przedstawiająca orientacyjny przebieg projektowanej drogi ekspresowej S11 w wariantie W3 (wybrany do realizacji)”;

52. uchyla załącznik nr 1 stanowiący Charakterystykę przedsięwzięcia i w tym zakresie orzeka:

„Charakterystyka przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Szczecinek – Jastrowie”

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

„Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie drogi ekspresowej S11 na odcinku Szczecinek – Piła, według wariantu W3 o długości 35,37 km. Projektowany odcinek drogi ekspresowej S11 położony jest w województwie wielkopolskim (na odcinku 32,21 km) w powiecie złotowskim, w gminach: Okonek, Jastrowie oraz w województwie zachodniopomorskim (na odcinku 3,16 km), w powiecie szczecineckim, w gminie Szczecinek.

Celem powiązania projektowanej drogi ekspresowej S11 z istniejącym układem komunikacyjnym zaplanowano dwa węzły drogowe: węzeł Podgaje i węzeł Jastrowie. W ramach przedsięwzięcia planuje się m. in.: budowę obiektów inżynierskich - wiaduktów, mostów, przepustów pełniących jednocześnie funkcję przejść dla zwierząt oraz niepełniących takiej funkcji; budowę systemu odwodnienia jezdni; budowę urządzeń ochrony środowiska; usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną, w tym siecią elektroenergetyczną, siecią gazową; budowę Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP); budowę obszaru utrzymania drogi (OUD); wycinkę drzew i krzewów, wykonanie wyburzeń.

Początek trasy łączy się z zrealizowaną obwodnicą miasta Szczecinek w okolicy km 120+400 istniejącej drogi krajowej nr 11. Droga przebiegać będzie po wschodniej stronie miejscowości Lotyń, a następnie po wschodniej części miejscowości Okonek. W km 21+800 przewidziano węzeł drogowy „Podgaje” łączący istniejącą drogę krajową nr 11 i nr 22 oraz drogę powiatową nr 1012P. W km 23+700 wyznaczono miejsce po obu stronach drogi na MOP. Następnie droga przebiega po zachodniej stronie miejscowości Jastrowie. W km 34+600 przewidziano węzeł drogowy „Jastrowie” umożliwiający powiązanie drogi ekspresowej S11 z istniejącą drogą krajową nr 11 (w kierunku Szczecinek i Piła) oraz powiązanie z istniejącą drogą krajową nr 22 (w kierunku Człuchów i Wałcz). Przebieg projektowanej drogi kończy się w km 35+370, na granicy pomiędzy działką o nr ewidencyjnym 8189/4, a działkami o numerach ewidencyjnych 8189/1 i 8188.

Rodzaj technologii

Na etapie realizacji inwestycji wykorzystane zostaną takie materiały, jak woda, surowce, paliwa czy energia. W fazie realizacji inwestycji przewiduje się wykorzystanie w dużej

mierze materiałów typowych dla tego typu prac budowlanych, takich jak: beton, kruszywa, cement, asfalt, prefabrykaty, konstrukcje stalowe. Woda wykorzystana zostanie do celów technologicznych przy realizacji zadania oraz na potrzeby sanitarne, paliwa natomiast wykorzystywane będą do maszyn i pojazdów, pracujących przy realizacji inwestycji. Na potrzeby planowanego przedsięwzięcia prognozuje się wykorzystanie normatywnych wielkości w zakresie zużycia wody, materiałów, paliw oraz energii. Ilość paliw zależna będzie od rodzaju sprzętu użytego przez wykonawcę robót.

Technologia prowadzonych prac będzie charakterystyczna dla inwestycji drogowych. Wykorzystane zostaną urządzenia takie jak m.in. koparki i spycharki, ładowarki, wywrotki a do zagęszczenia gruntu wykorzystywane zostaną m.in. ubijaki i walce.

Droga ekspresowa S11 na odcinku Szczecinek - Piła charakteryzować się będzie następującymi parametrami technicznymi:

- klasa drogi - S,
- przekrój dwujezdniowy, pasy ruchu 2x2,
- szerokość pasa ruchu - 3,5 m,
- przekrój normalny:
 - pobocza 2x min. 1,25 m,
 - pas awaryjny 2x2,50 m,
 - pasy ruchu 4x3,5 m,
 - pas dzielący: min. 5,0 m,
 - dostęp do drogi jedynie w węzłach.

W ramach budowy drogi wykonane zostaną dwa węzły drogowe: węzeł Podgaje w km 21+800 i węzeł Jastrowie w km 34+600.

Dla wariantu wybranego do realizacji przewiduje się budowę dwóch miejsc obsługi podróżnych MOP w km 23+700 po prawej i lewej stronie drogi kat. I wraz z rezerwą pod przyszłą infrastrukturę dla MOP-ów kat. II i III.

W obszarze węzła Podgaje w km 22+560 nastąpi przebudowa sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN250 na długości 1445 m.

W ramach inwestycji planowane do przebudowy są linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV (brak nazwy) w km 0+710 i 25+910 oraz 220 kV relacji Piła-Krzewina – Żydowo w km 8+130 i 16+980.

W ramach przedsięwzięcia planowana jest budowa obiektów inżynierskich pełniących funkcję przejść dla zwierząt. Charakter obiektów oraz ich orientacyjną lokalizację zawiera Tabela 8 .

Lp.	Nazwa obiektu	Kilometraż drogi (+/- 20 m)	Opis obiektu
1.	WD	0 + 187	Wiadukt w ciągu drogi powiatowej 1296Z
2.	WD	6 + 994	Wiadukt w ciągu drogi powiatowej 1004P
3.	WD	9 + 045	Wiadukt w ciągu drogi powiatowej 1005P
4.	WD	11 + 264	Wiadukt w ciągu drogi powiatowej 1006P
5.	WS	14 + 824	Wiadukt w ciągu drogi ekspresowej nad drogą powiatową 1007P
6.	WD	16 + 169	Wiadukt w ciągu drogi powiatowej 1008P
7.	WD	17 + 262	Wiadukt w ciągu drogi gminnej 100022P
8.	WS	18 + 938	Wiadukt w ciągu drogi ekspresowej nad drogą dojazdową, umożliwiający migrację zwierząt dużych
9.	WD	21 + 800	Wiadukt w ciągu drogi krajowej DK11 i DK22
10.	WD	27 + 003	Wiadukt w ciągu drogi gminnej 100025P
11.	WS	27 + 498,4	Wiadukt w ciągu drogi ekspresowej nad linią kolejową nr 405, umożliwiający migrację zwierząt dużych
12.	WS	30 + 497	Wiadukt w ciągu drogi ekspresowej nad drogą powiatową 1010P
13.	WS	31 + 699	Wiadukt w ciągu drogi ekspresowej nad drogą powiatową 1013P
14.	WD	33 + 159	Wiadukt w ciągu drogi gminnej 101245P

WD – obiekt w ciągu drogi poprzecznej, zaprojektowane jako wiadukty drogowe nad drogą ekspresową

WS – obiekt w ciągu projektowanej drogi S11, zaprojektowane jako wiadukty drogowe lub kolejowe
zapewniające przejazd pod projektowaną drogą S11

W ramach inwestycji wykonany zostanie jeden przepust melioracyjny niepełniący funkcji przejść dla zwierząt, który wykonany zostanie w km 22+230.

Przewidziano także budowę obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść dla zwierząt oraz przepustów pełniących funkcje przejść dla zwierząt, a także samych przejść, których lokalizację i parametry wskazano w części decyzji określającej wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym.

Lokalizację obiektów pełniących funkcje przejść dla zwierząt, przepustów oraz obiektów drogowych wskazanych w niniejszej decyzji podane zostały w przybliżeniu +/- 20 m. Dokładna lokalizacja zostanie uszczegółowiona na kolejnych etapach prac projektowych.

W ramach inwestycji wyburzonych zostanie 7 budynków, w tym 3 budynki gospodarstwa rolnego i 4 budynki mieszkalne jednorodzinne w km: 0+385 (działki: 343/4, 344/1 obręb Turowo), 1+040 (działka 63/6, obręb Turowo) i 1+180 (działka 63/3, obręb Turowo)";

53. w pozostałym zakresie utrzymuję ww. decyzję w mocy.

Uzasadnienie

Cytowaną w sentencji decyzją z 30 sierpnia 2023 r., znak: WOO-II.420.8.2021.JC.85, RDOŚ w Poznaniu, działając na wniosek Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, dalej GDDKiA, reprezentowanego przez Patryka Kosickiego, z 3 marca 2021 r., uzupełniony pismem z 2 kwietnia 2021 r. oraz na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze, ust. 1a i ust. 5, art. 82 oraz art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 u.o.o.ś. oraz art. 104 i art. 108 k.p.a. ustalił środowiskowe uwarunkowania realizacji ww. przedsięwzięcia. Decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Z uwagi na liczbę stron biorących udział w postępowaniu, w niniejszej sprawie zastosowanie miał art. 74 ust. 3 u.o.o.ś., w myśl którego jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10, stosuje się art. 49 k.p.a., a zatem, poza wnioskodawcą, pozostałym stronom postępowania doręczenie decyzji z 30 sierpnia 2023 r. nastąpiło poprzez publiczne obwieszczenie. Mając powyższe na uwadze, RDOŚ w Poznaniu, obwieszczeniem z 31 sierpnia 2023 r., znak: WOO-II.420.8.2021.JC.87, poinformował strony postępowania o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Obwieszczenie, o którym mowa powyżej, zostało upublicznione na tablicach ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu, Urzędzie Gminy Szczecinek, Urzędzie Gminy Okonek, Urzędzie Gminy i Miasta Jastrowie, Urzędzie Gminy Tarnówka, Gminy Szydłowo, Urzędzie Miasta Piły. Najpóźniej ww. obwieszczenie upublicznione zostało w terminie od 5 września do 19 września 2023 r., zatem skarżona decyzja została skutecznie doręczona stronom postępowania w trybie art. 49 k.p.a. w dniu 3 października 2023 r. W związku z powyższym, ostatnim dniem na wniesienie odwołania był 19 października 2023 r.

Skuteczne odwołania do GDOŚ, za pośrednictwem organu I instancji, wnieśli: GDDKiA, reprezentowany przez Wojciecha Furmaniaka - przy piśmie z 13 września 2023 r. oraz Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, dalej Stowarzyszenie, reprezentowane przez ██████████ - przy piśmie z 27 września 2023 r. Ponadto Stowarzyszenie wniosło o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji. Powyższe odwołania zostały wniesione w ustawowym terminie, który dla GDDKiA, z uwagi na bezpośrednie doręczenie

decyzji 30 sierpnia 2023 r., upływał 13 września 2023 r., z kolei dla Stowarzyszenia, z uwagi na doręczenie decyzji poprzez publiczne obwieszczenie, upływał 3 października 2023 r.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli także: Gmina Szydłowo, reprezentowana przez Sekretarza Gminy Szydłowo Iwonę Mazur - pismem z 12 września 2023 r. oraz Fundacja „Nasz Promyk Nadziei” - pismem z 2 października 2023 r.

Wobec braków formalnych odwołania Fundacji, GDOŚ, pismem z 14 listopada 2023 r., znak: DOOŚ- WDŚZIL.420.28.2023.MKR.2, wezwał odwołującego do ich uzupełnienia. Z uwagi na brak udzielenia odpowiedzi na ww. wezwanie GDOŚ, podanie Fundacji pozostawiono bez rozpoznania (pismo znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.3), zgodnie z pouczeniem zawartym w wezwaniu z 14 listopada 2023 r.

Z uwagi na braki formalne odwołania wniesionego przez Gminę Szydłowo, GDOŚ, na podstawie art. 64 § 2 k.p.a., pismem z 31 października 2023 r., znak: DOOŚ- WDŚZIL.420.28.2023.MKR.1, wezwał Iwonę Mazur do przedłożenia oryginału lub urzędowo poświadczonego odpisu pełnomocnictwa, zgodnie z art. 33 § 3 k.p.a., z którego wynika, że jest upoważniona do reprezentowania Gminy Szydłowo w niniejszym postępowaniu. W wezwaniu zostało zawarte pouczenie, iż nieusunięcie wskazanego braku w wyznaczonym, siedmiodniowym terminie, spowoduje pozostawienie wniesionego odwołania bez rozpoznania. Odpowiedź na powyższe wezwanie wpłynęła do organu 14 listopada 2023 r., przy piśmie z 9 listopada 2023 r., znak: OŚ.6220.2.2022.III. Ze względu na modyfikację wniosku dokonaną przez wnioskodawcę na etapie postępowania odwoławczego, polegającą na zmianie kilometrażu końcowego planowanej drogi, gmina Szydłowo utraciła status strony postępowania. W związku z powyższym GDOŚ, decyzją z 10 grudnia 2025 r., znak: DOOŚ- WDŚZIL.420.28.2023. AWT.46, umorzył postępowanie odwoławcze względem Gminy Szydłowo.

We wniesionym odwołaniu GDDKiA przedstawił względem ww. decyzji zarzuty:

1. nieuwzględnienia istotnych informacji przekazanych do RDOŚ w Poznaniu pismem GDDKiA z 20 czerwca 2022 r. znak: O/PO.I-2.5302.1.16.2022.MW, dalej uzupełnienie, tj.:
 - zmiany lokalizacji węzła Podgaje z km 22+205 na ok. km 21+800;
 - kilometrażu obiektu WD-26 tj. wiaduktu w ciągu drogi krajowej DK22, który zlokalizowany zostanie w km 36+613 (dla wariantu pierwszej geometrii węzła);
 - zmian kilometrażu wiaduktów drogowych, które mają zostać dostosowane do funkcji przejść dla nietoperzy;
 - kilometrażu obiektów inżynierskich pełniących funkcję przejść dla zwierząt;
 - zmiany parametrów niektórych obiektów inżynierskich (wskazanych w Tabeli nr 8 na str. 86 decyzji oraz Tabeli na str. 12-14 ww. uzupełnienia);
 - zmiany lokalizacji przepustu melioracyjnego (PM-10) na km ok. 22+230, w tym dostosowanie do pełnienia funkcji przejścia dla zwierząt (przepust melioracyjny zespolony z przejściem dla zwierząt).

Ponadto odwołujący wskazał, iż w uzasadnieniu decyzji na str. 22, jako datę wpływu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do RDOŚ w Poznaniu, podano dzień 30 marca 2021 r., podczas gdy wniosek został złożony 3 marca 2021 r.

We wniesionym odwołaniu Stowarzyszenie zarzuciło ww. decyzji naruszenie:

2. art. 66 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z pkt 6a lit. e u.o.o.ś., w zw. z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336, ze zm.), dalej u.o.p., poprzez oparcie zaskarżonej decyzji o niezgodne z prawem i stanem faktycznym ustalenia wadliwie sporządzonego raportu oddziaływania na środowisko w zakresie analizy oddziaływania przedmiotowego odcinka drogi S11 na sieć korytarzy ekologicznych i ochronę łączności ekologicznej, a w konsekwencji dopuszczenie do znaczącego oddziaływania barierowego drogi poprzez przerwanie ciągłości Głównego Korytarza Północnego, spowodowanego nieprawidłowym zlokalizowaniem i określeniem wadliwych parametrów przejść dla zwierząt, co doprowadzi do negatywnego wpływu inwestycji na populacje ssaków drapieżnych i kopytnych, w tym chronionych gatunków: wilka i żubra;
3. art. 66 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z pkt 6a lit. e u.o.o.ś. w zw. z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. w zw. z art. 80 ust. 1 pkt. 2 u.o.o.ś. w zw. z art. 7 k.p.a. w zw. z art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez zaakceptowanie raportu, pomimo iż zawiera braki, uchybienia i błędy, które powodują, że nie może stanowić podstawy merytorycznej do wydania prawidłowej decyzji, a w związku z tym, wydanie wadliwego rozstrzygnięcia w zakresie braku zaprojektowania odpowiednich przejść dla zwierząt, powodującego w konsekwencji realizacji inwestycji przerwanie ciągłości Głównego Korytarza Północnego, co również skutkowało wadliwym uzasadnieniem zaskarżonej decyzji w zakresie odnoszącym się do wymogów określających lokalizację przejść dla zwierząt i ich parametry;
4. art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. w zw. z art. 82 ust. 1 pkt 4a u.o.o.ś. poprzez nałożenie na inwestora obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na brak rzetelności inwentaryzacji terenowej, podczas gdy to w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzedzającej wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, rozstrzygnięte mają zostać w całościowym zakresie warunki środowiskowe przyszłej inwestycji, a w konsekwencji wydanie decyzji bez pełnego zebrania i rzetelnej oceny materiału dowodowego;
5. art. 7 w zw. z art. 77 § 1 w zw. z art. 80 k.p.a. poprzez brak dokładnego i wyczerpującego zbadania okoliczności przedmiotowej sprawy oraz zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego w sprawie, i oparcie rozstrzygnięcia jedynie na wadliwym raporcie, które to rozstrzygnięcie jest sprzeczne ze stanem faktycznym sprawy i wadliwe w zakresie braku zaprojektowania odpowiednich przejść dla zwierząt, powodującego przerwanie ciągłości korytarza Głównego Korytarza Północnego;
6. art. 108 § 1 k.p.a. poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, ze względu na interes społeczny oraz słuszny interes strony, mimo że nie zostały spełnione przesłanki nadania decyzji wspomnianego rygoru, ponieważ nie dokonano wyważenia wskazanych interesów i interesu ochrony środowiska, przemawiającego przeciwko natychmiastowej realizacji inwestycji.

Stowarzyszenie wniosło, na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., o uchylenie zaskarżonej decyzji w części i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zmianę warunków określonych w zaskarżonej decyzji w zakresie pkt I.2.29 tj. uchylenie uwzględnionych w przedmiotowym punkcie warunków i wprowadzenie rozwiązań zamiennych poprzez korektę parametrów

istniejących przejść dla zwierząt, uzupełnienie listy przejść dla zwierząt o dodatkowe przejścia dla zwierząt. Odwołujący wniósł także o uchylenie decyzji w zakresie pkt IX (rygor natychmiastowej wykonalności), a w przypadku braku uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 86e ust.1 u.o.o.ś., o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Omawiana inwestycja, z uwagi na charakteryzujące ją parametry techniczne, stanowi przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), dalej r.o.o.ś., tj. drogi inne niż wymienione w pkt 31 nie mniej niż o czterech pasach ruchu i długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku oraz zmianę przebiegu lub rozbudowę istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu co najmniej do czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku, a tym samym zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 u.o.o.ś., wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze u.o.o.ś., organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach był RDOŚ w Poznaniu. Powyższe uzasadnia, z uwagi na brzmienie art. 127 ust. 3 u.o.o.ś., właściwość rzeczową i instancyjną GDOŚ w niniejszej sprawie.

Wskazać należy, że II instancja postępowania administracyjnego to także instancja merytoryczna, co wynika z treści art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., zgodnie z którym organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla decyzję organu I instancji w całości lub części - i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy. Przyznanie przez ustawodawcę temu organowi uprawnień reformatoryjnych oznacza, że organ ten ma obowiązek oceny nie tylko ustaleń dokonanych przez organ I instancji, ale również rozpatrzenia sprawy w pełnym zakresie. Podkreślić ponadto należy, że organ odwoławczy rozpatruje sprawę, a nie odwołanie. Zasada dwuinstancyjności oznacza, że w wyniku złożenia odwołania lub zażalenia sprawa administracyjna będzie w całości przedmiotem postępowania przed organem II instancji. Rodzi to obowiązek dwukrotnego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, dwukrotnego ustalenia stanu faktycznego i dwukrotnej wykładni przepisów prawa. Zasada ta nie wyklucza przy tym dokonania odmiennej oceny materiału dowodowego zgromadzonego już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Organ odwoławczy nie jest bowiem organem stricte kontrolującym prawidłowość rozstrzygnięcia organu I instancji, ale samodzielnie, w oparciu o już zgromadzone (ewentualnie uzupełnione) dowody, ponownie rozstrzyga sprawę. Ponowne rozstrzygnięcie sprawy oznacza zatem dokonanie ponownych ustaleń faktycznych, a nie tylko przyjęcie tych, które wynikają z rozstrzygnięcia organu I instancji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 9 maja 2024 r. sygn. akt II SA/Po 560/23).

Analiza materiału dowodowego zebranego przez RDOŚ w Poznaniu, po przeprowadzeniu szczegółowej analizy przez GDOŚ wykazała, że nie zostały ustalone wszystkie istotne, mające znaczenie prawne, okoliczności faktyczne sprawy. Mając na względzie zarzuty podniesione w odwołaniach oraz ze względu na braki w dokumentacji,

jakich, po wnikliwej analizie, dopatrył się organ w trakcie postępowania odwoławczego, pismem z 24 kwietnia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.4, na podstawie art. 50 § 1 w zw. z art. 136 k.p.a., organ odwoławczy wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień oraz uzupełnienia raportu. Wezwanie z 24 kwietnia 2024 r. dotyczyło kwestii przyrodniczych i obejmowało zagadnienia związane z wątpliwościami: co do możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012), w odniesieniu do kwestii oddziaływania inwestycji na populację nietoperzy, dotyczącymi zagrożenia zmian stosunków wodnych na terenie użytku ekologicznego „Uroczysko Krępsko” i zapewnienia zgodności realizacji inwestycji z zapisami § 4 uchwały nr XXIV/133/08 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 sierpnia 2008 roku w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Wielkop. z 2008 r., nr 169, poz. 2825, ze zm.), obejmującego tereny podmokłe z fragmentami torfowiska przejściowego, oddziaływania inwestycji na stosunki wodne użytku ekologicznego „W dolinie Samborki” oraz zgodności z zapisami § 3 uchwały nr 116/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "W Dolinie Samborki" (Dz. Urz. Woj. Wielkop. z 2012 r., poz. 3402), w zakresie zagadnień związanych z rozmieszczeniem i wymiarami przejść dla zwierząt w ciągu korytarzy ekologicznych dla ssaków kopytnych i dużych drapieżnych: Lasy Krajeńskie (GKPN – 24C), Korytarz Pojezierza Drawskiego i Połczyńskie (GKPN – 21) oraz Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie (GKPN – 18B), co do planowanego zakresu prac na ciekach: Czarna na wschód od Okonka, Płynica, Rurzyca, Piława, Głomia i Gwda oraz co do braku adekwatnej do stwierdzonego oddziaływania kompensacji płązów.

Odpowiedź na wezwanie została udzielona przy piśmie z 13 września 2024 r., znak: O/PO.I-2.5302.6.2024.MP. Z odpowiedzi na powyższe wezwanie wynikało, że w przypadku każdego z wariantów, skala oddziaływania na gatunki występujące w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012), takie jak: bocian czarny, kania ruda i włochatka, będzie znacząca. Ponadto organ uznał, że skala planowanej wycinki będzie miała negatywny wpływ na integralność omawianego obszaru. Dokumentacja zawarta w aktach sprawy nie zawierała również informacji pozwalających stwierdzić, że w przypadku planowanej inwestycji brak jest możliwości alternatywnego poprowadzenia trasy S11. W uzupełnieniu raportu przedstawiono wariant inwestycji omijający obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012), który był analizowany na etapie Studium Techniczno – Ekonomiczno – Środowiskowego, ale nie został uwzględniony w raporcie. Nie wykazano jednak, że realizacja inwestycji w innych wariantach niż zaproponowane w raporcie, byłaby niemożliwa.

Z akt sprawy, w tym odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 24 kwietnia 2024 r., wynikało iż organ I instancji wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o niekompletny raport oraz w sprzeczności ze stanem faktycznym i informacjami, którymi dysponował. Braki te dotyczyły przede wszystkim kwestii związanych z możliwym negatywnym oddziaływaniem przedsięwzięcia na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, oddziaływaniem inwestycji na populację ptaków objętych ochroną gatunkową oraz na populację nietoperzy. Powyższe braki zaistniały zarówno na etapie wydawania decyzji przez organ I instancji, jak i na etapie postępowania odwoławczego, co mogłoby przyczynić się do wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą.

W związku z powyższym, postanowieniem z 16 stycznia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.21, GDOŚ, na podstawie art. 86e u.o.o.ś., w zw. z art. 135 k.p.a. wstrzymał natychmiastowe wykonanie zaskarżonej decyzji, jednocześnie uwzględniając wniosek Stowarzyszenia w tym zakresie.

Wobec faktu, że wyjaśnienia wnioskodawcy w ramach odpowiedzi na wezwanie nadal nie czyniły zadość zakresowi wezwania oraz nie wyjaśniały wątpliwości organu, GDOŚ, pismem z 6 marca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.27, na podstawie art. 50 § 1 k.p.a., ponownie zwrócił się do podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia o złożenie wyjaśnień w zakresie raportu. Przedmiotem wezwania z 6 marca 2025 r., była zatem możliwość wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą oraz braki w dokumentacji zawartej w aktach sprawy dotyczące braku możliwości alternatywnego poprowadzenia trasy S11. GDOŚ objął wezwaniem zagadnienia m.in. takie jak: zapewnienie drożności korytarza ekologicznego przecinanego przez trasę S11, łączącego kompleks leśny Borów Tucholskich z kompleksami leśnymi włączonymi w granice obszarów Natura 2000: Puszcza nad Gwdą, Lasy Puszczy nad Drawą (PLB320016), Ostoja Drawska (PLB320019), planowane parametry przejść dla zwierząt, zakres wycinki drzewostanu oraz jej kompensacja, działania kompensujące zniszczenia fragmentów ekosystemów wodno – błotnych, oddziaływanie inwestycji na gatunki strefowe, występujące poza obszarem Natura 2000, oddziaływanie na gatunek kani rudej gniazdującej, sprecyzowanie informacji dotyczącej częściowego zniszczenia siedliska włośчатки na części trasy położonej poza obszarami Natura 2000 oraz powierzchnia utraconych siedlisk lub samych gatunków chronionych na odcinku inwestycji przebiegającym poza obszarem Natura 2000 Puszcza nad Gwdą.

W odpowiedzi na wezwanie, wnioskodawca, przy pismach z 30 czerwca 2025 r., znak: O/PO.I-2.5302.1.2025.MP, 12 sierpnia 2025 r., znak: O/PO.I-2.5302.1.2025.MP i 31 października 2025 r., znak: OPO.I-2.5302.1.2025.MP, przedłożył wyjaśnienia do raportu, czyniąc go dokumentem, który spełnia wszystkie warunki określone w art. 66 u.o.o.ś. i nie budzi dalszych wątpliwości u organu. Przekazane w odpowiedzi na wezwanie dodatkowe informacje i wyjaśnienia pozwoliły na doprecyzowanie warunków realizacji przedsięwzięcia zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przy piśmie z 12 sierpnia 2025 r., znak: O/PO.I-2.5302.1.2025.MP, w odpowiedzi na wezwanie GDOŚ z 6 marca 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.27, w którym organ wskazał, iż w wyniku realizacji przedmiotowej inwestycji w części przebiegającej przez obszar Natura 2000, może dojść do naruszenia art. 33 ust 1 u.o.p., oraz że planowane przedsięwzięcie we wszystkich wariantach może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012), inwestor dokonał modyfikacji wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, polegającej na przesunięciu węzła Jastrowie poza obszar Natura 2000. GDDKiA wniósł o utrzymanie w mocy decyzji RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r. w zakresie od km 0+000 do km ok. 35+520 wraz ze zmianą węzła Jastrowie z km 36+613 na km 34+600 oraz o uchylenie ww. decyzji w części od km 35+520 do końca inwestycji. Do ww. pisma załączone zostało opracowanie przedstawiające szczegółowy opis oddziaływania węzła Jastrowie w nowej lokalizacji.

Ponadto przy piśmie z 31 października 2025 r., znak: OPO.I-2.5302.1.2025.MP, GDDKiA wniósł uzupełnienie do pisma z 12 sierpnia 2025 r., w którym przedstawił korektę w zakresie proponowanego kilometrażu przebiegu drogi oraz lokalizacji węzła Jastrowie. Wnioskodawca wniósł o utrzymanie w mocy decyzji RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r., w zakresie od km 0+000 do km około 35+370 (na południe od planowanego węzła Jastrowie, na granicy pomiędzy działką o nr ew. 8189/4 a działkami o nr ew. 8189/1 i 8188 obręb Jastrowie, gmina Jastrowie) wraz ze zmianą lokalizacji węzła Jastrowie z km 36+613 na km 34+600 oraz o uchylenie ww. decyzji w części od km około 35+370 (od granicy pomiędzy ww. nieruchomościami) do wcześniejszego proponowanego końca opracowania, tj. km 59+310.

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 7 lipca 2020 r., sygn. akt IV SA/Po 320/20, organ odwoławczy powinien podjąć wszelkie możliwe kroki w celu merytorycznego załatwienia sprawy, a nie uwalniać się od obowiązku orzekania, przekazując sprawę organowi pierwszej instancji. Jednocześnie ma prawo do tego, aby własne orzeczenie, którego nieodłączną częścią jest uzasadnienie, sformułować w taki sposób, który doprowadzi do usunięcia wad rozstrzygnięcia (wskazanego w podstawie) i uzasadnienia orzeczenia organu pierwszej instancji.

W przedmiotowej sprawie GDOŚ wypełnił obowiązek, jaki ciąży na organie odwoławczym, a więc podjął wszelkie możliwe kroki w celu merytorycznego załatwienia sprawy, a dokumentacja została zgromadzona w stopniu wystarczającym do pełnego i prawidłowego rozpoznania sprawy. GDOŚ usunął też braki i błędy popełnione przy wydawaniu decyzji przez organ I instancji.

W trakcie postępowania odwoławczego, przed wydaniem decyzji rozstrzygającej sprawę, GDOŚ, działając zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a. oraz mając na względzie obowiązki wynikające z zasady czynnego udziału stron w postępowaniu, zawiadomieniem z 13 listopada 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.42, poinformował strony o możliwości zapoznania z materiałem dowodowym oraz wypowiedzenia się co do jego treści. W wyniku powyższego, Stowarzyszenie 27 listopada 2025 r. zapoznało się, w siedzibie organu, z aktami postępowania. Przy piśmie z 28 listopada 2025 r., znak: OPO.I-2.5302.1.2025.MP, GDDKiA przedłożył mapę, przedstawiającą aktualny przebieg przedsięwzięcia (po modyfikacji wniosku) i mogącą stanowić załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, będącą odpowiedzią na wezwanie organu z 24 listopada 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.45.

Wskazać należy, że na skutek czynności organu II instancji dokumentacja została zgromadzona w stopniu wystarczającym do pełnego i prawidłowego rozpoznania sprawy. Organ nie znalazł przyczyn, które uzasadniałyby uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie jej do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzyć postępowanie I instancji w całości albo w części. Uchylenie decyzji w oparciu o art. 138 § 1 pkt 2 *ab initio* k.p.a. będzie miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie merytoryczne organu odwoławczego jest niezgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji. Kompetencje organu odwoławczego obejmują zarówno

korygowanie wad prawnych decyzji organu I instancji, polegających na niewłaściwie zastosowanym przepisie prawa materialnego, jak i wad polegających na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest w tym zakresie nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości podjętego rozstrzygnięcia. Po wnikliwym zbadaniu poprawności postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji oraz mając na uwadze, że kompetencje orzecznicze organu odwoławczego nie sprowadzają się tylko do kontroli zasadności zarzutów podniesionych w stosunku do rozstrzygnięcia organu I instancji, lecz do analizy całości akt sprawy oraz kontroli merytorycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, GDOŚ uchylił punkty: I.1, I.2.15, I.2.22, I.2.28, I.2.29, I.2.31, I.2.32, I.2.33, I.2.34, I.2.35, I.2.36, I.2.37, I.2.38, I.2.40, I.2.41, I.2.43, I.3.5, I.3.12, I.3.13 lit b, I.3.19, I.3.26, I.3.27, I.3.29, I.3.20, I.3.31, I.3.32, I.3.33, I.3.35 lit. a, I.3.36, I.3.37, I.3.38 lit a, I.3.40, II.4, III.5, III.6, III.10, III.11, III.12, VI, VII, VIII i Załącznik nr 1 *Charakterystyka przedsięwzięcia* decyzji RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r. i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy.

Natomiast uchylenie decyzji i umorzenie postępowania organu I instancji – art. 138 § 1 pkt 2 in fine k.p.a. może mieć miejsce w sytuacji, gdy postępowanie to było bezprzedmiotowe. Przesłanka bezprzedmiotowości wystąpi, gdy brak było podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy w ogóle, bądź nie było podstaw do rozpoznania jej w drodze postępowania administracyjnego, czy też tylko w drodze postępowania administracyjnego prowadzonego przed tym organem pierwszej instancji (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2016, str. 619). Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do punktów I.2.1 lit e tiret 8, I.2.23, I.3.13 lit c, I.3.20, I.3.23, I.3.24, I.3.25, II.1, II.2, III.2 lit a.

Zgodnie z kolei z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu I instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu I instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. W ocenie GDOŚ w pozostałej części zaskarżona decyzja jest prawidłowa i nie narusza przepisów prawa w stopniu uzasadniającym jej uchylenie.

Zmiany dokonane przez organ odwoławczy w punktach: I.2.1 lit. e tiret 8, I.2.22, I.2.23, I.2.28, I.2.38, I.2.40, I.3.13 lit b, I.3.13 lit. c, I.3.19, I.3.20, I.3.23, I.3.24, I.3.25, I.3.30, I.3.31, I.3.32, II.2, III.6, VI, VII decyzji RDOŚ w Poznaniu, wynikają z faktu, iż przy piśmie z 31 października 2025 r., GDDKiA dokonał modyfikacji wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, polegającej na korekcie w zakresie proponowanego kilometrażu przebiegu drogi oraz lokalizacji węzła Jastrowie. Wnioskodawca wniósł o utrzymanie w mocy decyzji RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r., w zakresie od km 0+000 do km około 35+370 wraz ze zmianą lokalizacji węzła Jastrowie z km 36+613 na km 34+600 oraz o uchylenie ww. decyzji w części od km około 35+370 do wcześniejszego proponowanego końca opracowania. Warunki określone w ww. punktach zaskarżonej decyzji, ze względu na modyfikację wniosku,

stały się bezprzedmiotowe. Na czas wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez GDOŚ, odcinki planowanej drogi, których wskazane warunki dotyczyły, wykraczają poza zakres zmodyfikowanego wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z powyższym przebieg planowanej do realizacji drogi od km ok 35+370 nie stanowi przedmiotu niniejszej decyzji.

GDOŚ w pkt I.1 decyzji RDOŚ w Poznaniu (pkt 1 niniejszej decyzji), dokonał zmiany w zakresie długości (kilometrażu) projektowanej drogi, w tym lokalizacji planowanych węzłów, a także opisu przebiegu przedsięwzięcia przez poszczególne gminy. Zmiana dotycząca lokalizacji węzła Podgaje wynika z faktu, iż RDOŚ w Poznaniu, w decyzji własnej z 30 sierpnia 2023 r., nie uwzględnił informacji zawartych w uzupełnieniu przedłożonym przez GDDKiA przy piśmie z 20 czerwca 2022 r., znak: O/PO.I-2.5302.1.16.2022.MW, w którym wnioskodawca dokonał na zmiany lokalizacji ww. węzła. Zmiany lokalizacji węzła Jastrowie oraz zmiany kilometrażu końcowego, która wpłynęła na długość planowanej drogi, wnioskodawca dokonał przy piśmie z 31 października 2025 r., znak: OPO.I-2.5302.1.2025.MP, poprzez modyfikację wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, polegającą na zmianie lokalizacji węzła Jastrowie oraz skróceniu długości planowanego przedsięwzięcia. GDOŚ po przeanalizowaniu dopuszczalności wnioskowanej modyfikacji uwzględnił wniosek w całości. Powyższa modyfikacja wpłynęła na długość (skrócenie) przedsięwzięcia z ok 59,31 km na ok 35,37 km oraz spowodowała, że droga S11 nie będzie przebiegała przez gminy: Tarnówka, Szydłowo i Piła, przez które planowany był jej przebieg przed modyfikacją wniosku.

W pkt 3 niniejszej decyzji uszczegółowiono warunek I.2.15 decyzji RDOŚ w Poznaniu, wskazując sposób wykonywania prac ingerujących w ciek, który zapewni ciągłość przepływu wód w ciekach.

Dodatkowo modyfikacja punktu I.2.28 decyzji RDOŚ w Poznaniu konieczna była, ze względu na informacje zawarte w załączniku do raportu (str. 60) pn. „Inwentaryzacja przyrodnicza na obszarze planowanej drogi ekspresowej s11 Szczecinek – Piła – raport końcowy” (kwiecień, 2019 r.), które wskazują, że większość badanych cieków stanowiła atrakcyjne miejsca bytowania ryb, w tym gatunków o wysokich wymaganiach środowiskowych. Rzekę Czarną na wschód od Okonka na podstawie przeprowadzonych badań scharakteryzowano jako cechującą się wysoką wartością ichtiologiczną. Stwierdzono, że m. in. ten ciek stanowi miejsca bytowania i rozrodu rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków ryb. W przypadku rzeki Oska opisano ją jako strumień płynący w lesie, naturalnym korytem, o dnie piaszczysto-mulistym, w którym podczas inwentaryzacji nie stwierdzono ryb. Niemniej jednak wskazano, że w cieku tym występuje minóg strumieniowy, podlegający ochronie gatunkowej (Ichtiofauna systemu rzecznej Gwdy, Tybulczuk i in., 2017 r.). W związku z powyższym, w celu minimalizacji oddziaływań na gatunki chronionych ryb oraz minoga strumieniowego wprowadzono ograniczenia czasowe prowadzenia prac w korycie rzeki Czarna oraz w korycie rzeki Oska (punkt 5 niniejszej decyzji).

Modyfikacja warunku I.2.29 decyzji RDOŚ w Poznaniu polegała na usunięciu informacji dotyczących skójki gruboskorupowej *Unio crassus*, gdyż nie występuje ona w obrębie cieków, na które będzie oddziaływać przedsięwzięcie po modyfikacji wniosku. Organ odwoławczy, w wezwaniu z 24 kwietnia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.4, zwrócił się do

wnioskodawcy o skonkretyzowanie sposobu, w jaki planuje się ograniczać zamulanie dna w miejscach występowania ichtiofauny, bowiem warunek sformułowany przez organ I instancji był zbyt ogólny i niejasny. W uzupełnieniu z 13 września 2024 r. nie wskazano jednak tych sposobów. Niemniej jednak GDOŚ uznał, że w związku z dopuszczeniem możliwości prowadzenia prac w korytach większości cieków naturalnych (oprócz rzeki Czarnej w km ok 29+525 i Oski w km ok 15+650) w okresie tarła ryb, konieczne jest nałożenie warunku minimalizującego oddziaływanie spływu zawiesin na ichtiofaunę, jednocześnie uznając, że wprowadzenie ograniczenia czasowego dla prowadzenia prac w korytach wszystkich cieków naturalnych, byłoby działaniem zbyt daleko idącym. Zawiesina podrywana podczas prac, osiadając na złożonej ikrze powoduje jej bardzo wysoką śmiertelność. Ponadto utrzymująca się przez dłuższy czas wysoka koncentracja zawiesiny w wodzie może mieć wpływ na zdrowie ryb i ich zwiększoną śmiertelność. Organ odwoławczy uznał wszystkie cieki naturalne za cieki, w obrębie których występuje ichtiofauna. Brak przeprowadzenia odłowów w ciekach bądź niewykazanie gatunków ryb czy minogów wskutek wykonanych odłowów, nie może przesądzać o stanowisku, że w danym cieku nie występuje ichtiofauna, gdyż ryby i minogi są gatunkami, dla których typowa jest migracja.

W punkcie 8 niniejszej decyzji dokonano zmiany warunku I.2.31 decyzji RDOŚ w Poznaniu poprzez uszczegółowienie treści dotyczących sposobu likwidacji siedlisk płazów. Dodano również część dotyczącą sposobu likwidacji pozostałych zbiorników wodnych i postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych w obrębie tych zbiorników. Ponadto na podstawie informacji z uzupełnienia raportu z 13 września 2024 r., w celu minimalizacji oddziaływania wycinki drzew na ptaki, wprowadzono warunek, aby wycinkę drzew z obszarów zadrzewień i lasów realizować poza okresem lęgowym, lub w przypadku stwierdzenia przez ornitologa braku odbywania lęgów w drzewach przeznaczonych do wycinki.

W punkcie 9 niniejszej decyzji, GDOŚ uszczegółowił sposób wykonywania prac w pobliżu drzew i krzewów niepodlegających usunięciu (pkt I.2.32 decyzji organu I instancji).

Zakres obowiązków ustalony w warunku I.2.33, w celu zachowania przejrzystości decyzji, przeniesiono do warunku I.2.41, w którym wyszczególniono zadania nadzoru przyrodniczego. W zmodyfikowanym warunku I.2.33 (pkt 10 niniejszej decyzji) zobowiązano inwestora do przesadzenia oraz kompensacji zniszczonego siedliska narażonych na zniszczenie osobników kukułki szerokolistnej oraz określono konieczny zakres działań kompensujących negatywny wpływ na siedliska ptaków i nietoperzy oraz straty w siedliskach przyrodniczych 7230, 7140, 91E0 i 91D0.

W zakresie liczby budek lęgowych dla ptaków oraz skrzynek dla nietoperzy wykorzystano informacje z uzupełnienia raportu z 13 września 2024 r. (str. 34). Sposób wywieszenia skrzynek dla nietoperzy został określony zgodnie z najnowszą wiedzą (Jankowska-Jarek M., Ciechanowski M., Bidziński K., Postawa T. 2023. Factors affecting bat occupancy of boxes in managed coniferous forests. The European Zoological Journal, 2023, 90(1), 454-469).

Przeniesienie dwóch populacji gatunku kukułki szerokolistnej oraz kompensację ich utraconych siedlisk zaplanowano w oparciu o informacje z uzupełnienia raportu z 30 czerwca 2025 r. (str. 20). W celu zapewnienia warunków do bytowania ww. populacji w nowych

siedliskach, GDOŚ uszczegółowił sposób przeniesienia gatunków oraz koniecznych zabiegów w nowym w siedlisku gatunku, mając na względzie jego wymagania ekologiczne, jak również informacje z publikacji dotyczącej introdukcji gatunku kukułki szerokolistnej (Introdukcja kukułki szerokolistnej *Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F.Hunt & Summerh. w Parku Krajobrazowym Góry Opawskie, M. Sporek, Chemia, Dydaktyka, Ekologia, Metrologia, A 2009, R. 14, NR 1-2, str. 65-68). W uzupełnieniu raportu z dnia 30 czerwca 2025 r. zaproponowano, jako miejsce docelowe introdukcji kukułki szerokolistnej, płaty siedliska przyrodniczego 6410, znajdujące się w km ok. 36+950 wariantu w3 inwestycji. GDOŚ nie uznał zaproponowanego miejsca docelowego introdukcji za właściwe, ze względu na to, że obecnie wykonywana analiza wariantowa dla kolejnej, planowanej przez GDDKiA, części trasy S11 wyłączonej z niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obejmuje warianty przebiegające przez analizowany płat siedliska przyrodniczego. Ponadto stwierdzono, że omawiane populacje kukułki szerokolistnej występują na siedlisku przyrodniczym 7230, wobec czego bez przeprowadzenia analizy właściwości gleby nie jest możliwe ustalenie, czy płat siedliska 6410 jest odpowiedni do wykonania introdukcji gatunku. Z tego względu ustalenie potencjalnych miejsc docelowych do wykonania introdukcji zostanie doprecyzowane na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

W przypadku siedliska przyrodniczego 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk sformułowano warunek dotyczący konieczności wykonania kompensacji przyrodniczej jego płatów. Z danych inwentaryzacji przyrodniczej wynika, że na przebiegu inwestycji, w obecnym jej kształcie, występują dwa płaty siedliska przyrodniczego 7230. Pierwsze z nich położone jest w km ok. 15+729, jego powierzchnia wynosi 5518 m², stan jego ochrony określono jako właściwy - Fv i znajduje się ono w odległości od osi drogi wynoszącej 0 m (str. 375 raportu). W jego obrębie występuje gatunek chroniony – kukułka szerokolistna. Z informacji na str. 8 uzupełnienia raportu z dnia 30 czerwca 2025 r. wynika, że wyżej wymieniony płat siedliska przyrodniczego nie ulegnie zniszczeniu wskutek realizacji inwestycji. Zdaniem GDOŚ takie stanowisko przedstawione w raporcie jest nieprawidłowe, gdyż omawiany płat siedliska przyrodniczego 7230, z uwagi na jego lokalizację, ulegnie zniszczeniu w wyniku oddziaływania pośredniego realizowanej inwestycji. W miejscu tym należy wyjaśnić, że nawet w przypadku braku fizycznej ingerencji w siedlisko 7230, będzie ono ulegało zanikowi w wyniku ograniczenia dostępu światła do gatunków roślin naczyniowych oraz mszaków, budujących to siedlisko przyrodnicze. Z danych zawartych w raporcie wynika, że ok 50% płatu siedliska znajdzie się pod wiaduktem trasy S11, biegnącej nad rzeką Czarną, a pozostała część znajdzie się w strefie o ograniczonym dostępie światła. Należy przy tym podkreślić, że mszaki oraz rośliny budujące siedlisko przyrodnicze 7230 są światłochodne (w przypadku mszaków – skrajnie światłochodne) i nie są w stanie utrzymać się w warunkach zacienienia. W związku z powyższym należy oczekiwać zaniku płatu ww. siedliska przyrodniczego na skutek realizacji inwestycji. Należy przy tym podkreślić, że aby móc stwierdzić obecność siedliska przyrodniczego, nie wystarczy istnienie samego biotopu, konieczne jest również występowanie odpowiedniej kombinacji gatunków roślin, która na skutek budowy trasy S11 zaniknie z powodu ograniczenia dostępności światła. Działanie minimalizujące względem tego płatu siedliska, zaproponowane w uzupełnieniu raportu z dnia

30 czerwca 2025 r. (str. 8) tj. „piętrzenie wód cieku Czarna np. poprzez wykonanie palisady drewnianej z narzutem kamiennym” nie spowoduje zachowania płatu siedliska, czy zminimalizowania oddziaływania inwestycji, związanego z ograniczeniem dostępu światła. Piętrzenie wód cieku Czarna mogłoby ograniczyć oddziaływanie inwestycji związane z obniżeniem poziomu wody w siedlisku przyrodniczym 7230 (oddziaływania takiego jednak nie stwierdzono w analizowanym przypadku). Nie ograniczy ono jednak oddziaływania polegającego na zacienieniu siedliska przyrodniczego. Ponadto budowanie piętrzenia na rzece Czarnej może samo w sobie generować negatywne oddziaływania polegające na przerwaniu ciągłości tego cieku dla ichtiofauny. W związku z powyższym GDOŚ uznał, że takiego zaproponowanego działania nie można rozpatrywać w kategorii minimalizującego czy kompensującego oddziaływanie inwestycji.

Drugi płat siedliska przyrodniczego 7230 jest położony w km ok 23+807 (jego powierzchnia wynosi 5093 m²) i znajduje się w miejscu występowania źródłiska. W jego obrębie również występuje gatunek chroniony – kukułka szerokolistna. Stan ochrony tego płatu określono jako Fv – właściwy. W raporcie na str. 375 wskazano, że odległość tego płatu siedliska od osi drogi S11 w najbliższym miejscu tj. km 23+807 wynosi 10 m, w związku z czym zostanie ono zniszczone wskutek realizacji inwestycji. W uzupełnieniu raportu z dnia 30 czerwca 2025 r., argumentując brak zaplanowanej kompensacji siedliska przyrodniczego, wskazano, że „na podstawie posiadanych materiałów (w tym materiałów z inwentaryzacji przyrodniczej z roku 2018), nie zdiagnozowano żadnych innych od wskazanego w km ok. 23+807 obszarów siedliskowych o charakterze źródłiskowym, dla których można zaproponować w ramach przedmiotowej inwestycji działania o charakterze minimalizująco-kompensacyjnym np. z zakresu małej retencji, które możliwe są do realizacji w ramach linii rozgraniczających przedmiotowej inwestycji”. Zdaniem Organu odwoławczego brak występowania płatu siedliska przyrodniczego 7230 w obrębie linii rozgraniczającej inwestycję nie może być jedynym argumentem przemawiającym za niewykonaniem kompensacji przyrodniczej utraconego płatu wyżej wymienionego siedliska przyrodniczego, w szczególności w sytuacji niszczenia dobrze zachowanego płatu siedliska przyrodniczego, występującego w obrębie źródlisk.

W związku z powyższym w pkt. I.2.33 lit. d zobowiązano inwestora do wykonania kompensacji wyżej wymienionych dwóch płatów siedlisk. Dokładny zakres i sposób wykonania kompensacji zostanie doprecyzowany na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto w pkt. I.2.33 lit. e, f zobowiązano inwestora do wykonania kompensacji hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych: 7140, 91E0 i 91D0. W uzupełnieniu raportu z dnia 30 czerwca 2025 r. wskazano, że wskutek realizacji inwestycji zniszczeniu ulegnie łącznie 10,08 ha powierzchni siedliska przyrodniczego 91E0 oraz łącznie 0,99 ha siedliska przyrodniczego 91D0. Należy wskazać jednak, że dane te nie uwzględniają ograniczenia przebiegu inwestycji do km ok. 35+370. W związku z powyższym organ odwoławczy na podstawie danych mapowych o rozmieszczeniu siedlisk przyrodniczych, w tym danych GIS, załączonych do raportu, a także na podstawie danych tabeli 126 na str. 377 raportu ustalił, że wskutek realizacji inwestycji zniszczeniu ulegnie 0,5906 ha siedliska przyrodniczego 91D0 i

3,337 ha siedliska przyrodniczego 91E0 i w stosunku do tej powierzchni siedlisk sformułował wymóg wykonania kompensacji przyrodniczej. Jednocześnie GDOŚ jako niewłaściwy uznał sposób kompensacji zaproponowany w uzupełnieniu raportu z dnia 30 czerwca 2025 r. (str. 9-16), polegający na zaprojektowaniu zbiorników retencyjnych, zbierających wodę z układu drogowego, jako infiltracyjnych, w celu poprawy stosunków wodnych. Działanie to nie jest bowiem zaplanowane w celu skompensowania powierzchni utraconych siedlisk, ale zostało zaprojektowane w celu odwadniania korpusu drogowego. W związku z powyższym dokładny zakres i sposób wykonania kompensacji ww. siedlisk przyrodniczych zostanie doprecyzowany na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto zobowiązano inwestora do wykonania kompensacji utraconej powierzchni siedliska przyrodniczego 7140 oraz utraconego siedliska gatunku chronionego – zalotki większej. Zakres i sposób wykonania kompensacji ww. siedlisk przyrodniczych zostanie doprecyzowany na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

GDOŚ uznał za konieczne doprecyzowanie i uzupełnienie treści warunku I.2.34 decyzji RDOŚ w Poznaniu. Mając na względzie zapisy art. 83f ust 1 pkt 3 u.o.p., w pkt 11 niniejszej decyzji, zobligowano wnioskodawcę do przeprowadzenia kompensacji dla drzew, których obwód na wysokości 5 cm przekracza 50 cm. Należy wskazać, że istnieje szereg odmian i form rodzimych gatunków drzew, które zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o gatunkach obcych, stanowią gatunki obce, wobec których obowiązuje zakaz z art. 7 ust 1 tej ustawy, zgodnie z którym zabrania się wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych. Z tego względu zmodyfikowano treść warunku tak, aby wykorzystywanie ww. form do nasadzeń kompensacyjnych nie było możliwe.

Ze względu na konieczność zapewnienia udatności nasadzeń, w pkt 12 niniejszej decyzji, uszczegółowiono, że należy stosować sadzonki drzew z zakrytym systemem korzeniowym – najslabiej bowiem przyjmują się sadzonki z gołym systemem korzeniowym i wymagają one również w największym stopniu późniejszych zabiegów pielęgnacyjnych (P. Tyszko – Chmielowiec, K. Witkoś *Aleje – podręcznik użytkownika*, Wrocław, 2012, s. 161). Również w celu zapewnienia udatności nasadzeń wskazano, że sadzonki drzew mają pochodzić z polskiego materiału szkółkarskiego (a nie materiału leśnego lub z importu), gdyż takie sadzonki są przystosowane do polskich warunków klimatycznych. Ponadto wskazano minimalny obwód sadzonek, mierzony na wysokości 1 m, wynoszący dla drzew przeznaczonych do nasadzeń w terenie otwartym minimum 12 cm (P. Tyszko – Chmielowiec, K. Witkoś, *Aleje – podręcznik użytkownika*, Wrocław 2012, s. 144).

Uszczegółowiono również termin oraz sposób dokonania nasadzeń oraz sposób ich późniejszej pielęgnacji, gdyż w warunku I.2.35 w zaskarżonej decyzji określono te wymagania zbyt ogólnie. W szczególności wprowadzono konieczność wymiany uschniętych lub uszkodzonych sadzonek w pierwszych 6 latach od wykonania nasadzeń.

W związku z obowiązywaniem zakazu wprowadzania i przemieszczania wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych, wymienionego w art. 7 ust ustawy o gatunkach obcych dokonano zmiany warunku I.2.36 decyzji organu I instancji (punkt 13 niniejszej decyzji).

W punkcie 14 niniejszej decyzji zmodyfikowano i uszczegółowiono treść warunku I.2.37 decyzji RDOŚ w Poznaniu, dotyczącego monitoringu nasadzeń drzew. Wskazano również na konieczność prowadzenia monitoringu udatności i trwałości nasadzeń naprowadzających dla nietoperzy oraz nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt.

W pkt I.2.38 decyzji RDOŚ w Poznaniu (pkt 15 niniejszej decyzji) doprecyzowano sposób, w jaki powinny być wykonywane wygrozienia ochronne dla płazów: wskazano na konieczność wkopania materiału w grunt na głębokość min. 20 cm, a także na konieczność stosowania materiałów o jednolitej strukturze, tj. bez tzw. oczek. Organ odwoławczy wprowadził również obowiązek wykonania ogrodzeń tymczasowych od km 19+500 do km 20+000 (pkt Lp. 12), w związku z obecnością terenu podmokłego, zidentyfikowanego w warstwach mapowych z 2024 r. (opracowanych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach), które stanowią podstawę stosowania normy GAEC 2 (ochrona torfowisk, dostępnej m. in. na stronie <https://gaec2.iung.pl/>). Ze względu na to, że obszary podmokłe są środowiskiem występowania płazów, jak również ze względu na wykazanie w obrębie tego terenu obszarów intensywnej migracji płazów (dane inwentaryzacji przyrodniczej), uznano że niezbędne jest wykonanie ogrodzeń tymczasowych w ww. kilometrażu.

W rejonie pierwotnej lokalizacji węzła Jastrowie (przed modyfikacją wniosku) odnotowany został łęg bociana czarnego oraz jego siedliska. Gatunek ten stanowi przedmiot ochrony wyżej wymienionego obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012). Po przesunięciu lokalizacji planowanego węzła Jastrowie w kierunku północnym, poza tereny leśne, inwestycja nie będzie powodować zniszczeń w obrębie stwierdzonych wcześniej siedlisk tego gatunku. W związku z tym nie stwierdza się przesłanek do nałożenia kompensacji w postaci budowy platform gniazdowych dla tego gatunku. W tym miejscu zmodyfikowany został warunek I.2.40 decyzji organu I instancji (pkt 16 niniejszej decyzji), w którym wprowadzono ograniczenie dotyczące wykorzystywania terenów obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012) do celu realizacji inwestycji. Sama inwestycja będzie zrealizowana poza ww. obszarem Natura 2000, jednak ze względu na bliską odległość siedlisk gatunku stanowiącego przedmiot ochrony tego obszaru, tj. muchołówki małej, uznano za zasadne sformułowanie warunku ograniczającego możliwość naruszenia tych siedlisk na skutek działań związanych z gromadzeniem materiałów budowlanych, przechowywaniem sprzętu itp.

Organ odwoławczy w punkcie 17 niniejszej decyzji doprecyzował treść warunku I.2.41 organu I instancji, wskazując konieczne wymagania względem wiedzy i doświadczenia nadzoru przyrodniczego. Zobowiązano również nadzór przyrodniczy do kontroli drzew oraz budynków przeznaczonych do wyburzenia pod kątem występowania gatunków chronionych oraz wyszczególniono sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych na terenie inwestycji. Ustalono, że kontrola drzew winna dotyczyć drzew o średnicy równej lub większej niż 25 cm na wysokości 1,3 m. Wyszczególnienie, że kontrola drzew pod kątem występowania pachnicy dębowej winna dotyczyć drzew liściastych co wynika z wymagań ekologicznych gatunku (metodyka monitoringu gatunku pachnicy dębowej GIOŚ – A. Oleksa, *Biblioteka Monitoringu Środowiska*, s 94, 95).

Warunek w pkt I.2.43 decyzji był sformułowany zbyt ogólnie, pozwalał na szeroką swobodę interpretacyjną i znaczną dowolność jego wykonania, gdyż nie wynikało z niego, co należy rozumieć poprzez „systematyczne kontrole”. Warunek ten częściowo wynikał także z przepisów prawa, zgodnie bowiem z § 17 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. u. z 2019 poz. 1311), dalej s.s.ś.w., ocenę, czy są spełnione warunki, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się na podstawie dokonywanych przez zakład, co najmniej dwa razy w roku, przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających. W orzecnictwie jako przypadek braku podstawy prawnej do wydania decyzji wskazuje się m.in. nałożenie na stronę obowiązku, w sytuacji gdy obowiązek ten wynika wprost z przepisu prawa (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 27 kwietnia 1983 r., sygn. akt II SA 261/83, oraz wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 stycznia 2013 r., sygn. akt II SA/Sz 1062/12). GDOŚ zmodyfikował (w pkt 18 niniejszej decyzji) ww. warunek poprzez wskazanie konkretnego terminu, w jakim ma zostać wykonana pierwsza kontrola urządzeń oczyszczających, a także wskazanie okresów, w jakich należy przeprowadzać kolejne kontrole, których minimalna częstotliwość wynika z ww. przepisu s.s.ś.w.

W związku z koniecznością stosowania zapisów art. 7 ust 1 ustawy o gatunkach obcych, zgodnie z którym zakazuje się wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych, a także z zapisu art. 7 ust 4 tej ustawy, zgodnie z którym wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku roślin, o których mowa w ust. 3 pkt 3, dokonuje się tak, aby gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza teren, na którym dokonano jego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, a podmiot, który dokonał tego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, ma obowiązek dokonać eliminacji tego gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w taki sposób, aby uniemożliwić jego rozprzestrzenienie się, jak również w związku z koniecznością ochrony rodzimych ekosystemów przed wnikaniem i rozprzestrzenianiem się w ich obrębie gatunków obcych, organ II instancji w pkt 19 niniejszej decyzji dokonał zmiany warunku I.3.5 skarżonej decyzji.

Organ II instancji zmienił punkt I.3.12 skarżonej decyzji (punkt 20 niniejszej decyzji) poprzez usunięcie wskazanego w warunku odniesienia do punktu 23 (I.3.23) decyzji RDOŚ w Poznaniu, ponieważ postępowanie w jego zakresie, ze względu na modyfikację wniosku dokonaną przez wnioskodawcę na etapie postępowania odwoławczego, zostało umorzone w punkcie 25 niniejszej decyzji.

W pkt I.3.26 decyzji RDOŚ w Poznaniu winny być zawarte wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 u.o.o.ś. Sama przebudowa linii elektroenergetycznych nie jest wykonywana w celu ochrony środowiska, ale stanowi część inwestycji i wynika z przebiegu projektowanej trasy S11. Ze względu na to, że planowane do przebudowy linie elektroenergetyczne przebiegają przez tereny leśne, a także w przypadku km 25+910 zadrzewione, w pkt 28 niniejszej decyzji, GDOŚ doprecyzował warunek organu I instancji i

wskazał, aby wyposażyć je w urządzenia typu fire fly, które minimalizują ryzyko kolizji ptaków z przewodami linii elektroenergetycznych.

Warunek I.3.27 decyzji organu I instancji zmieniono w pkt 29 niniejszej decyzji, poprzez określenie maksymalnej powierzchni zbiorników dla płazów tj. do maksimum 5000 m², ze względu na informacje zawarte w publikacji R. Kurek i in., *Poradnik ochrony płazów*, Warszawa 2010, gdzie wyszczególniono (str. 117, 126), że płazy najczęściej rozmnażają się w małych i średnich zbiornikach (o powierzchni poniżej 1 ha), w których woda szybciej się nagrzewa. Ponadto usunięto obowiązek wykonania zbiornika kompensacyjnego w km 36+800. Ze względu na modyfikację wniosku i brak ingerencji w siedlisko płazów, dla których został przeznaczony zbiornik w Lp. 5 tabeli nr 2, nie są spełnione przesłanki do nałożenia obowiązku wykonania zbiornika dla płazów w ww. lokalizacji. Wprowadzono również modyfikacje i uszczegółowienia cech zbiorników kompensujących, z których najważniejsza polegała na sprecyzowaniu średniego poziomu wody w zbiornikach wodnych, zamiast operowania pojęciem samej głębokości zbiornika.

W zmienionym warunku I.3.29 skarżonej decyzji (pkt 30 niniejszej decyzji) wprowadzono zmiany dotyczące uszczegółowienia parametrów przejść zespolonych z ciekami. Dla każdego z przejść dolnych określono minimalne współczynniki ciasnoty, a także dla przejść górnych – maksymalne nachylenie powierzchni przejścia i nasypów najść, zgodnie z wytycznymi zawartymi w publikacji R. Kurek, *Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach*, Warszawa 2010 r., str. 29. Organ odwoławczy nie zgadza się ze stanowiskiem wyrażonym w uzupełnieniu do raportu z dnia 30 czerwca 2025 r., w którym wskazano, że wpisywanie takich parametrów do decyzji może w przyszłości utrudnić projektowanie obiektów na etapie projektu budowlanego. GDDKiA wskazał, że powyższe kwestie powinny stanowić przedmiot analiz w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, a także, że wyniki monitoringu przejść na drogach ekspresowych wykonanych w Polsce od 2010 do 2022 r. potwierdzają, iż funkcjonuje w Polsce wiele przejść, które nie spełniają parametrów w zakresie współczynnika ciasnoty i nachylenia skarp. Należy wskazać, że określanie współczynnika ciasnoty w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach jest konieczne w przypadku braku danych, dotyczących dokładnych parametrów przejść dla zwierząt. W analizowanym postępowaniu nie dostarczono informacji na temat długości każdego z przejść, wobec czego organ odwoławczy nie miał możliwości ocenić, czy parametry zaplanowanych przejść będą wystarczające, aby zminimalizować barierowe oddziaływanie inwestycji na korytarze ekologiczne wchodzące w skład korytarza północnego o znaczeniu ponad krajowym. Jednocześnie w uzupełnieniach przed organem odwoławczym inwestor podkreślał, że na obecnym etapie projektowym nie jest w stanie przedłożyć dokładnych informacji w wyżej wymienionym zakresie. W takiej sytuacji GDOŚ uznał, że tylko poprzez wyszczególnienie informacji dotyczących współczynników ciasnoty jest w stanie zagwarantować funkcjonalność przejść, a tym samym zapewnić drożność przecinanych przez trasę S11 korytarzy ekologicznych. Jednocześnie ustalenie odpowiednich współczynników ciasnoty daje możliwość plastycznego podejścia do parametrów każdego z przejść – można je bowiem modyfikować pod warunkiem takiego ustalenia proporcji pomiędzy wysokością, szerokością i długością przejścia, które zapewni odpowiednie, minimalne

współczynniki ciasnoty. Natomiast fakt, że istnieją w Polsce przejścia, które nie spełniają odpowiednich wymagań w tym względzie, nie może stanowić przesłanki do odstąpienia od określenia ww. parametru w niniejszej decyzji.

W Tabeli 3 w Lp. 14 zobligowano wnioskodawcę do dostosowania przejścia dolnego, zintegrowanego z rzeką Oska, zaprojektowanego dla zwierząt średnich tak, aby spełniało wymagania przejścia dla zwierząt dużych. Omawiane przejście będzie znajdować się w ciągu korytarza ekologicznego Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKpn18-B, który stanowi pas terenów leśnych o szerokości ok 7 km, ciągnących się ze wschodu na zachód i otoczonych terenami rolnymi. Jak wynika z danych RDLP w Pile, a także danych Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego, zgromadzonych w aktach sprawy, korytarz ekologiczny Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKpn18-B na odcinku przecinanym przez trasę inwestycji jest intensywnie wykorzystywany do przemieszczania się oraz bytowania przez stado żubrów „Sypniewo” (również dane ZPT z 2024 r. z ogólnopolskiego liczenia żubrów). Trasa inwestycji podzieli terytorium tego stada na dwie części oraz odetnie możliwość migracji w kierunku wschodnim. W przypadku tak dużej częstotliwości wykorzystywania omawianych terenów leśnych przez żubry, na wschód i na zachód od projektowanej trasy S11, co również potwierdzają dane z ogólnopolskiego liczenia żubrów z 2025 r., a także danych interaktywnej mapy na stronie: <https://bisonlife13.zubry.org>, organ odwoławczy uznał, że jedno przejście dla dużych zwierząt na całej długości korytarza ekologicznego, zaplanowane w km ok. 31+200, będzie niewystarczające dla zminimalizowania barierowego oddziaływania trasy S11. Przejścia wskazanego w Lp. 12 zaskarżonej decyzji, w km ok. 27+500 jako obiektu nad linią kolejową nr 405 - umożliwiającego migrację zwierząt dużych, nie można bowiem uznać jako służącego zapewnieniu migracji żubra. Z danych znajdujących się w aktach sprawy wynika, że żubry unikały terenów przylegających do trasy tej linii kolejowej. Ponadto w uzupełnieniu z dnia 13 września 2024 r. wskazano (str. 59), że przejście to zaprojektowano głównie dla jeleni i saren, które na tym obszarze znajdują dogodne miejsce żerowania. Wskazano również, że istnieje ryzyko grodzenia tej linii w późniejszych latach i w takim przypadku obiekt po jednej stronie linii nie byłby dostępny dla zwierząt z drugiej strony linii kolejowej.

Dane RDLP w Pile oraz dane ZPT (2020 r. i 2021 r.) wskazują na wysoką koncentrację punktów z obrotu telemetrycznych w dolinie rzeki Oska, na wschód i na zachód od projektowanej trasy S11. Świadczy to o atrakcyjności doliny tej rzeki dla gatunku żubra, a także o obecności szlaku migracji tego gatunku wzdłuż tej doliny. Na podstawie powyższych informacji ustalono, że niezbędne będzie dostosowanie przejścia dolnego w dolinie rzeki Oska, do wymagań zwierząt dużych. Ponadto należy wskazać, że w odwołaniu GDDKiA uzupełniono wykaz przejść dla zwierząt w tabeli 3 o obiekt PZDsz-21, stanowiący przejście dla zwierząt pod dodatkową jezdnią nad rzeką Oska, wymieniony w piśmie GDDKiA z 20 czerwca 2022 r. W związku z tym, w Lp. 15 Tabeli 3, nadano temu przejściu parametry umożliwiające migrację dużych zwierząt, tak jak w przypadku przejścia w Lp. 14 Tabeli 3, mając na względzie konieczność zapewnienia możliwości migracji żubrom wzdłuż doliny tej rzeki.

Mając na względzie zarzuty GDDKiA podniesione w odwołaniu od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, dotyczące nieprawidłowego wyszczególnienia kilometrażu przejść dla zwierząt w Tabeli 3, organ odwoławczy w piśmie z

dnia 24 kwietnia 2024 r., znak DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.4 wezwał inwestora do potwierdzenia ich aktualnego rozmieszczenia oraz wyjaśnienia, czy planowane są zmiany dotyczące parametrów przejść względem informacji wyszczególnionych w piśmie z dnia 20 czerwca 2022 r., ze względu na postęp prac nad projektem budowlanym od tamtego okresu. W odpowiedzi w uzupełnieniu z dnia 13 września 2024 r. przedłożono wyjaśnienia dotyczące aktualnych kilometraży przejść dla zwierząt, które różnią się od tych, które były zawarte w uzupełnieniu raportu z dnia 20 czerwca 2022 r. W niniejszej decyzji uwzględniono kilometraże, zawarte w ww. uzupełnieniu. W związku z postulatem zawartym w ww. uzupełnieniu raportu dopuszczono również możliwość przesunięć lokalizacji przejść do 100 m, w przypadku gdy będzie to skutkowało zapewnieniem korzystniejszych parametrów każdego z przesuwanych w ten sposób przejść, niż minimalne, wyszczególnione w Tabeli 3.

W związku z informacją na str. 39 uzupełnienia raportu z 13 września 2024 r., tj. „w wyniku realizacji inwestycji nastąpi fragmentacja stanowiących siedliska nietoperzy obszarów leśnych, gdzie układ tras przelotów zależy od aktualnego układu przecinek i zrębni”, GDOŚ, w pkt 31 niniejszej decyzji (pkt I.3.30 decyzji RDOŚ w Poznaniu), wskazał, aby wszystkie obiekty dla zwierząt dostosować do potrzeb migracji nietoperzy poprzez właściwe ukształtowanie nasadzeń prowadzących nietoperze w światło przejścia. Szczegóły dotyczące tych rozwiązań zostaną opisane na etapie projektowym, tj. na etapie Projektu budowlanego i ocenione winny zostać na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko”. GDOŚ wskazał również, aby wszystkie przejścia dla zwierząt (małe, średnie, duże) dostosować do potrzeb migracji nietoperzy.

W zmienionym warunku I.3.31 decyzji organu I instancji (pkt 32 niniejszej decyzji) uporządkowano wymogi dotyczące sposobu zagospodarowania przejść dolnych i przejść górnych. Uszczegółowiono wymagania dotyczące nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt oraz zwiększono wymogi dotyczące minimalnej miąższości warstwy urodzajnego gruntu, którą pokryta ma być powierzchnia przejść i najść w obrębie przejść górnych. Organ odwoławczy uznał, że pokrycie powierzchni przejść górnych warstwą 30 cm urodzajnej ziemi nie zapewni odpowiednich warunków do rozwoju roślinności drzewiastej. Analogicznie zwiększono wymagania dotyczące minimalnej miąższości warstwy urodzajnego gruntu w obrębie przejść dolnych – 15 cm to zbyt mało, aby zapewnić możliwości rozwoju roślinności. W celu zapewnienia odpowiedniej funkcjonalności oraz drożności przejść wprowadzono również obowiązek lokalizowania zbiorników retencyjnych w odległości minimum 50 m od światła przejścia. W uzupełnieniu raportu z 30 czerwca 2025 r. wskazano, że „w celu ograniczenia możliwości dojścia do przejścia na obecnym etapie wskazuje się na konieczność zachowania co najmniej 50 m od „światła” przejścia dla zwierząt. Jednocześnie wskazano, że „większość zbiorników zlokalizowano w odległości większej niż 55 m od „światła” przejścia dla zwierząt, natomiast tylko 3 zbiorniki zlokalizowano w odległości mniejszej niż 10 m od „światła” przejścia dla zwierząt”. W związku z powyższym w odniesieniu do tych trzech zbiorników dopuszczono możliwość ich lokalizacji w strefie bliższej niż 50 m od światła przejść, pod warunkiem nieograniczania drożności i funkcjonalności przejść przez te zbiorniki.

Organ odwoławczy uznał za bezzasadną budowę przejścia dla małych zwierząt w środku węzła drogowego w km 22+230, którego dotyczył warunek I.3.32 skarżonej decyzji (Tabela 4

Lp. 16). W związku z powyższym, przejście to zostało usunięte z treści warunku określonego w punkcie 33 niniejszej decyzji.

GDOŚ zdecydował, że pkt I.3.33 decyzji RDOŚ w Poznaniu wymagał uszczegółowienia i w pkt 34 niniejszej decyzji nałożył obowiązek umieszczenia półek powyżej poziomu wody średniej w danym cieku zintegrowanym z przejściem. Wskazał również do jakiego fragmentu przejścia odnosi się parametr szerokości.

Treść warunku określonego w pkt I.3.35 lit. a skarżonej decyzji zmieniono (pkt 35 niniejszej decyzji) poprzez szczegółowe wskazanie sposobu wykonania urządzeń naprowadzających zwierzęta do przejść.

W związku z intensyfikacją ruchu kołowego, w miejscu dotychczas pozbawionym samochodów, a więc i sztucznych źródeł światła, skierowanych poziomo względem ziemi, treść warunku określonego w pkt I.3.36 decyzji RDOŚ w Poznaniu wymagała doprecyzowania. W pkt 36 niniejszej decyzji GDOŚ uszczegółowił warunki w zakresie oświetlenia przedsięwzięcia, mające na celu minimalizację negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zakresie zanieczyszczenia światłem. Nadrzędną wartością w doprecyzowaniu kwestii związanej z oświetleniem jest ograniczenie efektu związanego z zanieczyszczenia światłem. Kwestia zastosowania osłony świetlnej o górnym współczynniku światła (ULOR) = 0,0% ma na celu uniknięcie emisji światła w przestrzeń (niebo), która nie wymaga oświetlenia. Określenie barwy światła o ograniczonej emisji promieniowania ultrafioletowego (UV) i niebieskiego jest związane przede wszystkim z aktywnością owadów, która we wskazanych pasmach jest największa. Mniejsza ilość owadów w rejonie latarni pośrednio wpływa na mniejszą efektywność wabienia nietoperzy, co może przyczynić się do zmniejszenia ich śmiertelność w szczególności na oświetleniowych, zadrzewionych odcinkach przedsięwzięcia. W treści modyfikowanego warunku GDOŚ wskazał, aby temperatura barwy nie przekraczała 3500 K, a w rejonie przejść dla zwierząt 3000 K, jednak zaleca się, aby na terenie całego przedsięwzięcia (ew. za wyjątkiem węzłów drogowych) temperatura barwowa nie przekraczała 3000 K. GDOŚ wskazuje, że rozwiązanie to coraz częściej staje się stosowaną praktyką. Kwestia nakazu oświetlenia drogi +/- 2 m, jest działaniem mającym na celu zmniejszenie efektu zanieczyszczenia światłem na tereny sąsiadujące. Celem ograniczenia kierunku rozchodzenia się wiązki światła w niewłaściwym kierunku GDOŚ narzucił obowiązek stosowania płaskich szkieł. Jako zalecenie ułatwiające uzyskanie wyżej wskazanego efektu, organ II instancji wskazał na wysunięcie oprawy świetlnej, możliwe jak najdalej od słupa, najlepiej co najmniej do krawędzi oświetlanej drogi, chodnika oraz zastosowanie regulowanych opraw, co ma na celu ułatwienie ich ukierunkowania na powierzchnię, która wymaga oświetlenia.

W celu uniemożliwienia przedostawania się zwierząt w obręb trasy S11, a także zwiększenia stabilności ogrodzenia, uszczegółowiono treść warunku I.3.37 skarżonej decyzji (pkt 37 niniejszej decyzji) wskazując, że siatkę należy wkopać min. 50 cm p.p.t., zgodnie z wytycznymi sformułowanymi na str. 171 w publikacji: *R. Kurek, Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach, Warszawa 2010*. Zwiększono także wysokość ogrodzenia z 240 cm do 250 cm.

Z tego samego względu zmieniono warunek I.3.38 lit a decyzji organu I instancji (punkt 38 niniejszej decyzji), poprzez zobligowanie do wkopania siatki na głębokość minimum 30 cm. Ponadto zmodyfikowano wymiary ogrodzenia ochronno – naprowadzającego dla płazów, zgodnie z wytycznymi publikacji *Poradnik ochrony płazów, R. Kurek, 2010 r.*

GDOŚ, dysponując rzetelną wiedzą oraz zgodnie z wyrażonym wielokrotnie m.in. w publikacji „R. Kurek, Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach, Warszawa 2010” wydanej we współpracy i pod patronatem GDOŚ, stwierdza, że najlepszym i najskuteczniejszym oraz jedynym rekomendowanym środkiem służącym do zabezpieczenia przezroczystych ekranów akustycznych przed kolizjami z przedstawicielami awifauny, są naklejane na całej wysokości ekranu pionowe pasy czarnej barwy, o szerokości 2 cm, w odstępach co 10 cm. Co więcej, naklejanie sylwetek ptaków należy uznać za rozwiązanie nieskuteczne. Najczęściej powtarzanym błędem związanym z sylwetkami ptaków jest formowanie kształtu potencjalnego „ptaka drapieżnego” w taki sposób, że powstały wzór przypomina gawrona (*Corvus frugilegus*), ptaka z rodziny krukowatych (*Corvidae*), który w żaden sposób nie powoduje efektu odstraszania u pozostałych przedstawicieli awifauny. Jednak nawet prawidłowo odwzorowane sylwetki ptaków drapieżnych, rozmieszczone na dużej powierzchni przezroczystego ekranu, są rozwiązaniem nieskutecznym z powodu przyzwyczajania się lokalnych populacji ptaków do tych sylwetek, co prowadzi do prób przelotu i zderzeń. Jest to efektem m.in. braku ruchu naklejonych wzorów, gdyż ptaki bazując na bodźcach wzrokowych wiążą niebezpieczeństwo ataku drapieżnika z jego gwałtownym ruchem. Nieruchoma sylwetka ptaka drapieżnego nie wywołuje odruchu związanego z zagrożeniem, dlatego też ptaki próbują jedynie ominąć naklejkę w bezpośrednim jej sąsiedztwie, rozbijając się o niezaklejoną część ekranu. Liczne badania dotyczące śmiertelności ptaków przy przezroczystych ekranach akustycznych, prowadzone głównie w Europie Zachodniej i Ameryce Północnej potwierdzają brak skuteczności rozwiązań polegających na naklejaniu sylwetek ptaków na przezroczyste ekrany akustyczne. Wskazują one jednocześnie, iż największą efektywność uzyskiwano zawsze poprzez naklejanie pionowych pasów, które organ odwoławczy wskazał w zmodyfikowanym warunku I.3.40 decyzji RDOŚ w Poznaniu (pkt 39 niniejszej decyzji).

Odnosząc się do pkt II.1 skarżonej decyzji, GDOŚ wyjaśnia, iż jego treść nie stanowiła nowego czy odrębnego obowiązku ani warunku nałożonego na wnioskodawcę. Przestrzeganie wszystkich warunków zawartych w sentencji decyzji wynika z charakteru rozstrzygnięcia administracyjnego, jakim jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Zbędne oraz niezasadne jest tworzenie odrębnego warunku, stanowiącego o obowiązku realizacji warunków określonych w przedmiotowej decyzji. W związku z powyższym, organ odwoławczy w pkt 40 niniejszej decyzji umorzył postępowanie organu I instancji w tym zakresie.

Warunek nałożony przez organ I instancji w pkt II.4 decyzji z 30 sierpnia 2023 r. wymagał doprecyzowania. GDOŚ uszczegółowił zatem, w pkt 42 niniejszej decyzji, sposób prowadzenia monitoringu przejść dla zwierząt. Nałożono również obowiązek monitorowania udatności działań kompensujących, których zakres określono w pkt. I.2.33 skarżonej decyzji.

Organ I instancji, w punkcie III decyzji z 30 sierpnia 2023 r. wskazał na konieczność przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 u.o.o.ś.

W ocenie RDOŚ w Poznaniu na tym etapie postępowania konieczna będzie aktualizacja danych przede wszystkim w odniesieniu do ponownej weryfikacji rozwiązań projektowych systemu odwodnienia drogi i obiektów inżynierskich oraz ich uszczegółowienie, lokalizacji przedsięwzięcia względem stref ochronnych ujęć wód, projektu monitoringu wód podziemnych, wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, występowania i aktywności wskazanych zwierząt, lokalizacji i parametrów pełniących funkcje przejść dla zwierząt, metodyki porealizacyjnego monitoringu przyrodniczego, maksymalnych parametrów stref dostępnych dla zwierząt, skali wycinki drzew i krzewów poza terenami leśnymi oraz skali i lokalizacji nasadzeń zieleni na wiaduktach we wskazanych kilometrażach.

GDOŚ uznał za zasadne stanowisko RDOŚ w Poznaniu dot. konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przedmiocie analizy ww. zakresie jednakże, ze względu na modyfikację wniosku dokonaną przez wnioskodawcę na etapie postępowania odwoławczego oraz ze względu na umorzenie punktu II.2 decyzji RDOŚ w Poznaniu (punkt 40 niniejszej decyzji) GDOŚ uchylił pkt III.5 skarżonej decyzji odnoszący się do ww. warunku i w jego treści (punkt 43 niniejszej decyzji) określił zalecenia dotyczące wykonania monitoringu wód podziemnych, które powinny zostać wdrożone na etapie przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Dodatkowo w warunku III.6 skarżonej decyzji, zmienionym w pkt 44 niniejszej decyzji, GDOŚ wskazał na konieczność aktualizacji danych i ich analizy, dotyczącej gatunków obcych oraz inwazyjnych gatunków obcych (IGO). Na str. 42 uzupełnienia z 13 września 2024 r. wskazano bowiem, że rośliny inwazyjne bardzo szybko się rozprzestrzeniają i ich powierzchnia w kolejnych sezonach może znacznie odbiegać od stanu opisanego podczas badań. Informacje pozyskane w latach 2018-2019 mogą być już nieaktualne ze względu na dynamiczne zmiany w zasięgu tych gatunków. W związku z powyższym uznano, że konieczna jest ponowna weryfikacja danych z ww. zakresu na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Ponadto uznano, że niezbędna będzie również aktualizacja danych dotyczących migracji wilka i żubra, w związku z ekspansją obu gatunków oraz ze względu na dostępność szczegółowych danych (informacje z obroży telemetrycznych są zbierane w związku z działalnością Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego).

W związku z zaplanowaniem dodatkowych dróg w bliskim sąsiedztwie przejść w km ok. 24+847 i 29+520 trasy S11, w niniejszej decyzji nałożono obowiązek budowy przejść dla zwierząt również w obrębie tych towarzyszących dróg, wobec czego ciągłość możliwości migracji przejściami w obrębie trasy głównej będzie zachowana. Niemniej jednak bardziej optymalnym rozwiązaniem byłoby nielokalizowanie dodatkowych dróg w obrębie ww. kilometraży. W związku z powyższym na etapie ponownej oceny oddziaływania winne zostać zbadane możliwości w zakresie rezygnacji z budowy tych dwóch dróg. Powyższe organ odwoławczy zawarł w treści warunku 45 niniejszej decyzji, którym zreformował pkt III.10 decyzji organu I instancji.

Odnosząc się do zreformowanego warunku III.11 skarżonej decyzji, należy wskazać, że w pkt I.2.33 określono konieczny zakres kompensacji przyrodniczej. Na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko niezbędne jest jednak uszczegółowienie zapisów ww. punktu poprzez wytypowanie konkretnych miejsc, w obrębie których winny być zamontowane budki dla ptaków oraz budki dla nietoperzy, wskazanie konkretnych miejsc w obrębie których będzie stworzone siedlisko dla gatunku kukułki szerokolistnej oraz zalotki większej. Konieczne jest również zlokalizowanie odpowiednich miejsc do wykonania kompensacji utraty hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych: 7140, 7230, 91D0, 91E0 oraz sprecyzowanie zakresu prac ukierunkowanych na zwiększenie uwodnienia wytypowanych do tego celu płatów siedlisk. Zakresu prac, zaproponowanych w uzupełnieniu raportu z 30 czerwca 2025 r., polegających na zaplanowaniu zbiorników retencyjnych odbierających wody deszczowe z korpusu trasy S11 jako infiltrujących, nie można uznać jako adekwatnych działań rekompensujących utratę płatów ww. siedlisk. Powyższe zostało zawarte w pkt 46 niniejszej decyzji.

Zmiana warunku III.12 decyzji RDOŚ w Poznaniu (pkt 47 niniejszej decyzji) jest konsekwencją modyfikacji warunku I.3.30, którym zobowiązano wnioskodawcę do przystosowania przejść dla zwierząt, tak aby była możliwość migracji nietoperzy w ich obrębie. Ponadto zobowiązano również do wykonania szczegółowych ustaleń dotyczących tworzenia nasadzeń kompensujących wycinkę drzew oraz lasów, nasadzeń w obrębie przejść dla zwierząt oraz przy ekranach akustycznych i w obrębie MOP.

GDOŚ w pkt 48 niniejszej decyzji zmodyfikował warunek VI skarżonej decyzji, precyzując wymagania konieczne do spełnienia podczas wykonywania pomiarów hałasu w ramach analizy porealizacyjnej. Organ doprecyzował niedookreślone sformułowanie RDOŚ w Poznaniu „Pomiary przeprowadzić dla najbardziej niekorzystnej doby”, poprzez wskazanie konkretnych miesięcy i dni tygodnia, w których należy przeprowadzić pomiary hałasu. Wskazał także, iż pomiary mają zostać wykonane minimum dwukrotnie podczas jednego okresu pomiarowego. Dodatkowo, zdecydował się na przeprowadzenie wykonania pomiarów w miejscach (przy elewacji lub na granicy terenu chronionego akustycznie), zgodnie z obowiązującą metodyką referencyjną.

Nałożenie obowiązku wykonania akustycznej analizy porealizacyjnej umożliwi zweryfikowanie prognoz wskazanych w raporcie. Wykonanie pomiarów hałasu umożliwi poprawną weryfikację skuteczności zastosowanych ekranów akustycznych oraz co najważniejsze, umożliwi zweryfikowanie poprawności prognoz hałasu na obszarach bez ekranów akustycznych, na których nie stwierdzono ryzyka przekroczenia standardów jakości środowiska w prognozach zawartych raporcie, a obliczone wartości poziomów dźwięku (A) są bliskie granicznym poziomom dopuszczalnym hałasu w środowisku (+/- 3 dB). Następstwem każdorazowego stwierdzenia przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu będzie budowa lub rozbudowa ekranów akustycznych, a w przypadku braku możliwości zapewnienia nieprzekraczania standardów jakości środowiska, wyznaczenie obszaru ograniczonego użytkowania. Wykonanie pomiarów urzeczywistni i zagwarantuje ludziom prawo do ochrony przed ewentualnym ponadnormatywnym hałasem.

Niezmiernie trudno jest określić, która z dób roku będzie najbardziej niekorzystna ze względu na natężenie ruchu samochodów na drodze ekspresowej. Z tego powodu wskazany przez RDOŚ w Poznaniu warunek w zakresie wykonania pomiarów hałasu dla najbardziej niekorzystnej doby jest nazbyt ogólny. GDOŚ, bazując na doświadczeniach własnych i GDDKiA, wzorując się na metodyce pomiarowej ruchu kołowego stworzonej na potrzeby Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 (i planowanej do wdrożenia w Głównym Pomiarze Ruchu w 2025 r.), wytypował najbardziej reprezentatywny czas do przeprowadzenia pomiarów hałasu. Pierwszy ze wskazanych okresów pozwoli na uchwycenie standardowego, ustabilizowanego ruchu kołowego uwzględniającego m.in. możliwie największy udział samochodów ciężarowych, natomiast drugi z okresów pozwoli na uchwycenie wzmożonego, wakacyjnego ruchu samochodowego z dominującym udziałem samochodów osobowych. GDOŚ odnośnie wskazanych dni tygodnia od poniedziałku do piątku, w których mają być przeprowadzone pomiary, świadomie nakazał na prowadzenie ich w dni robocze, tj. z pominięciem świąt. Tylko w ten sposób pomiar w pełni odzwierciedli warunki na drodze charakterystyczne dla tygodnia roboczego lub piątkowego, wzmożonego ruchu wakacyjnego. GDOŚ zakazał przeprowadzania pomiarów hałasu dzień przed lub dzień po dniu ustawowo wolnym od pracy, z wyłączeniem niedziel, która jest dniem ustawowo wolnym od pracy. Ruch we wskazanych, wyłączonych dniach może być zaniżony, z tego powodu niewskazane jest wykonywaniach pomiarów hałasu. W ocenie GDOŚ wskazanie okresu, w którym możliwe będzie przeprowadzenie pomiaru zagwarantuje jego reprezentatywność i będzie możliwe jego wykorzystanie jak najbardziej miarodajne.

Dwukrotne wykonanie pomiarów w jednym okresie pomiarowym, w ocenie GDOŚ znacznie lepiej odzwierciedli rzeczywisty, akustyczny stan środowiska, tym bardziej, że zostanie ono przeprowadzone w dwóch, oddalonych od siebie czasowo dniach.

GDOŚ stwierdził, że nie ma potrzeby precyzowania lokalizacji (granica terenu czy elewacja budynku), w której powinien zostać wykonany pomiar, gdyż ta kwestia została uregulowana przez ustawodawcę w załączniku nr 7 pn. „Metodyka referencyjna wykonywania okresowych pomiarów hałasu w środowisku pochodzącego z instalacji lub urządzeń, z wyjątkiem hałasu impulsowego” do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1706).

Teren, do którego odnosiła się zmodyfikowana w punkcie 49 niniejszej decyzji część warunku VII skarżonej decyzji, znajduje się obecnie (w wyniku modyfikacji wniosku) poza zakresem przedsięwzięcia.

GDOŚ, w pkt 50 niniejszej decyzji, zreformował warunek VIII decyzji RDOŚ w Poznaniu, poprzez ustanowienie mapy Załącznikiem 2, zawierającym orientacyjny przebieg projektowanej drogi ekspresowej S11 w wariantcie W3 (wybrany do realizacji) wraz z zaznaczonym obszarem znajdującym się w odległości 100 m od granic terenu, na którym przewiduje się realizację inwestycji oraz z zaznaczonymi rezerwatami, pomnikami przyrody i ciekami wodnymi, na tle istniejących dróg oraz obszaru Natura 2000 obszary specjalnej ochrony ptaków, który stanowi integralną część decyzji.

W zakresie stawianych przez odwołujących zarzutów, należy mieć na uwadze specyfikę wydawanego rozstrzygnięcia, które nie ma charakteru uznaniowego. Merytoryczna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wykazała, że realizacja i eksploatacja przedmiotowego przedsięwzięcia, przy zachowaniu warunków określonych w decyzji RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r., jak i niniejszej decyzji, nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. W takim przypadku organ wydający decyzję nie mógł wykraczać poza kompetencje związane z oceną planowanego przedsięwzięcia w zakresie wymogów ochrony środowiska, które określone są przepisami u.o.o.ś. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma na celu określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji, w tym wskazanie zagrożeń jakie mogą wystąpić w związku z tą realizacją oraz sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Ad 1

Zarzuty przedstawione przez GDDKiA opierały się głównie na nieprawidłowej weryfikacji dokumentacji przedłożonej przez wnioskodawcę, a w konsekwencji określeniu przez RDOŚ w Poznaniu warunków w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 30 sierpnia 2023 r. niezgodnych z dokumentacją sprawy tj. z pominięciem informacji zawartych w uzupełnieniu przedłożonym przy piśmie z 20 czerwca 2022 r. znak: O/PO.I-2.5302.1.16.2022.MW. GDOŚ uznał za zasadne zarzuty przedstawione przez GDDKiA, bowiem RDOŚ w Poznaniu, wydając decyzję, nie uwzględnił ww. uzupełnienia, które zawierało istotne informacje dotyczące: zmian lokalizacji węzłów drogowych, kilometraży oraz zestawienia wiaduktów drogowych i przepustów, które mają zostać dostosowane do funkcji przejść dla nietoperzy, kilometraży obiektów inżynierskich pełniących funkcję przejść dla zwierząt wykazanych w Tabeli 3 w pkt I.3.29, kilometraży dotyczących obiektów inżynierskich niepełniących funkcji przejść dla zwierząt, których charakter oraz orientacyjną lokalizację zawiera Tabela 8. GDDKiA odniosła się również do daty wpływu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do organu I instancji. W decyzji wskazany został dzień 30 marca 2021 r., natomiast prawidłowa data to 3 marca 2021 r. Powyższa uwaga została wzięta pod uwagę i uwzględniona w niniejszej decyzji.

Wyjaśnić należy, że mimo słuszności odwołania, treść zreformowanych warunków, zarówno tych objętych decyzją organu I instancji, do których odnosiło się żądanie, jak i pozostałych, wynika z faktu, iż w toku postępowania odwoławczego, w wyniku wezwań organu dokumentacja została uzupełniona o liczne wyjaśnienia i uzupełnienia do raportu wniesione przez wnioskodawcę przy pismach z 13 września oraz 30 czerwca 2024 r., 12 sierpnia oraz 30 października 2025 r., które GDOŚ przeanalizował i na podstawie których dokonał modyfikacji w warunkach określonych decyzją RDOŚ w Poznaniu z 30 sierpnia 2023 r.

Ad 2, 3, 4, 5

Skarżące Stowarzyszenie wskazuje na brak dokładnego i wyczerpującego zbadania okoliczności przedmiotowej sprawy oraz zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego w sprawie, i oparcie rozstrzygnięcia jedynie na wadliwym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, które to rozstrzygnięcie jest sprzeczne ze stanem faktycznym sprawy i wadliwe w zakresie braku zaprojektowania odpowiednich przejść dla zwierząt,

powodującego przerwanie ciągłości Głównego Korytarza Północnego. Ponadto Stowarzyszenie zarzuciło, że raport zawiera braki, uchybienia i błędy, które powodują, że nie może stanowić podstawy merytorycznej do wydania prawidłowej decyzji.

Organ odwoławczy podziela zarzut, że RDOŚ w Poznaniu wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o niekompletny raport oraz w sprzeczności ze stanem faktycznym i informacjami, którymi dysponował. Braki te dotyczyły przede wszystkim kwestii związanych z możliwym negatywnym oddziaływaniem przedsięwzięcia na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, oddziaływaniem inwestycji na populacje ptaków objętych ochroną gatunkową oraz na populacje nietoperzy. Powyższe braki zaistniały zarówno na etapie wydawania decyzji przez organ I instancji, jak i na etapie postępowania odwoławczego, co mogłoby przyczynić się do wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą.

Wyjaśnić należy, że wadliwość tego rodzaju może zostać uzupełniona przez organ odwoławczy w ramach dodatkowego postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 136 k.p.a., ale tylko po uzyskaniu szczegółowych wyjaśnień od wnioskodawcy. GDOŚ podjął się powyższego i przeprowadził postępowanie zmierzające do dokładnego i pełnego wyjaśnienia sprawy.

W odpowiedzi na zarzut dotyczący braku zaprojektowania odpowiednich przejść dla zwierząt, a w konsekwencji przerwanie ciągłości Głównego Korytarza Północnego, wyjaśnić należy, że w przedmiotowej sprawie, w związku z modyfikacją wniosku dokonaną przez wnioskodawcę, część inwestycji, której przebieg planowany był przez obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (od km ok 35+370 do km ok 59+310), który odpowiada przebiegowi korytarza ekologicznego Bory Krajeńskie i który w miejscu tym stanowi główną oś Korytarza Północnego, nie stanowi przedmiotu niniejszej decyzji.

Na północ od miejscowości Jastrowie trasa inwestycji przecina odnogę korytarza ekologicznego Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKPN18-B (od km ok. 26+000 do 33+000), a także na południe od miejscowości Okonek przecina korytarz ekologiczny Pojezierze Drawskie i Połczyńskie GKPN-21 (ok km 12+000 do km 23+000), które stanowią osie Korytarza Północnego wyznaczonego dla dużych ssaków na niżu Środkowej Europy.

W obrębie części korytarza ekologicznego Pojezierze Drawskie i Połczyńskie GKPN-21 przecinanego przez trasę inwestycji na długości ok. 11 km zaplanowano łącznie cztery przejścia dla dużych zwierząt: jedno górne w km ok 14+400 (minimalna szerokość 50 m), a także trzy dolne w km ok.: 16+750, 17+630, 19+700. Rozmieszczono je w odległościach od siebie co ok. 2 km, co jest prawidłowe (potwierdzają to zalecenia zawarte w publikacji R. Kurek, Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach, Warszawa 2010 r., str. 21.) Dodatkowo w obrębie tego korytarza ekologicznego przewidziano dwa przejścia dla zwierząt średnich w km ok. 15+628 i 20+500. Dla wszystkich z tych przejść zaplanowano odpowiednie wymiary, natomiast, w celu zwiększenia funkcjonalności projektowanych przejść, organ odwoławczy w warunku I.3.29 w pkt 30 niniejszej decyzji (również w związku z informacjami zawartymi w uzupełnieniu do raportu z dnia 13 września 2024 r., str. 63-66) uzupełnił parametry tych przejść o odpowiedni współczynnik ciasnoty oraz nachylenie, tak aby parametry przejść były zgodne ze standardami

projektowania przejść dla zwierząt. Powyższe działania minimalizujące oddziaływanie inwestycji na szlak migracji zwierząt korytarzem ekologicznym Pojezierze Drawskie i Połczyńskie, zdaniem organu odwoławczego, są wystarczające, aby zminimalizować barierowe oddziaływanie drogi..

Odnosząc się do zarzutów Stowarzyszenia dotyczących konieczności zamiany przejść dolnych zaplanowanych w obrębie korytarza ekologicznego Pojezierze Drawskie i Połczyńskie w km 17+630, a także w km 19+700 – na obiekty górne, należy wskazać, że lokalizacja przejść dolnych w tym miejscu jest uwarunkowana ukształtowaniem terenu (trasa drogi biegnie nasypem), ze względu na występowanie obniżen terenu w miejscach zaplanowanych przejść, co sprzyja lokalizacji przejść dolnych, natomiast nie jest korzystna dla lokalizacji w tym miejscu przejść górnych. Na niekorzystne warunki związane z ukształtowaniem rzeźby terenu na odcinku od km 17+630 do km 22+000 wskazał również wnioskodawca w piśmie z 13 września 2024 r. Projektowana niweleta drogi ekspresowej S11 na wskazanym wyżej odcinku przebiega miejscowo na nasypach do wysokości ok 6.0 m, ale również w głębokich wykopach do ok 8.0 m. Problemy związane z ukształtowaniem terenu w tym miejscu zostały również dostrzeżone przez samego skarżącego. W odwołaniu stwierdzono, że budowa przejść dolnych dla zwierząt w formie estakad w kilometrażu 17+630, 19+700 byłaby utrudniona i kosztowna – ze względu na rzeźbę terenu i konieczność budowy drogi na długich, wysokich nasypach. Organ odwoławczy również wskazuje, że budowa w tym miejscu przejść górnych nie byłaby racjonalna ze względu na konieczność ich znacznego wyniesienia ponad poziom terenu, a także ze względu na brak wkomponowania w otaczający krajobraz, co również wpływałoby negatywnie na funkcjonalność tego przejścia (brak możliwości zapewnienia odpowiedniego nachylenia najść, bądź konieczność znacznej ingerencji w otaczający teren w celu odpowiedniego uformowania nachylenia najść). Budowa przejścia górnego w tym miejscu nie byłaby również racjonalna ze względu na bilans pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągniętymi w ten sposób korzyściami.

Ustosunkowując się do postulatu Stowarzyszenia, aby ze względu na duże zagęszczenie populacji jelenia w obwodzie łowieckim nr 7, przejście dolne dla średnich zwierząt, zespolone z ciekim w km 20+500, dostosować do wymagań dużych zwierząt poprzez zwiększenie jego szerokości do minimum 25 m i współczynnika względnej ciasnoty, należy wskazać, że przejście dla zwierząt średnich zaplanowane w km 20+500 znajduje się w mozaice siedlisk leśnych i rolnych. W odległości ok 200 m na południowy – wschód od planowanego przejścia znajdują się zabudowania zabudowy zagrodowej na działce ewidencyjnej 303105_5.0137.208/1. Rozproszona zabudowa zagrodowa znajduje się również w odległości ok 260 m na północny – zachód od planowanego przejścia dla zwierząt średnich (dz. ew. 303105_5.0137.202/1). Zabudowania są położone w sąsiedztwie (odległość ok. 100 m i 50 m od) cieku wodnego, zintegrowanego z omawianym przejściem w km 20+500. Skarżący wskazał, że jego zdaniem rozproszenie zabudowy i poziom jej intensywności powoduje, że jej obecność nie wpłynie na funkcjonalność przejścia w przypadku dostosowania jego parametrów do wymagań dużych zwierząt. Tego zdania nie podziela organ odwoławczy, w szczególności ze względu na ograniczone możliwości wywierania wpływu na procesy intensyfikacji rozwoju nowej zabudowy w tym miejscu (również w kontekście realizacji wężła

Podgaje w odległości ok 1 km na południe od planowanego przejścia), w sytuacji, gdy występuje już zabudowa w sąsiedztwie planowanego przejścia.

Należy wskazać, że zdaniem organu odwoławczego, ze względu na występowanie strefy ekotonowej pomiędzy siedliskami rolniczymi oraz leśnymi w miejscu przejścia zaplanowanego w km 20+500 można się spodziewać zwiększonej liczebności gatunków ssaków typowych dla tego rodzaju krajobrazu, tj. sarny i dzika, które w większym stopniu przystosowały się do funkcjonowania w warunkach antropopresji, wobec czego przejście dla zwierząt średnich jest w tym miejscu niezbędne. Niemniej jednak, nawet w przypadku dostosowania parametrów tego przejścia do wymagań dużych zwierząt, które unikają terenów z występującą zabudową, bądź trzymają się terenów leśnych, jego funkcjonalność może być w znaczny sposób ograniczona poprzez obecność w tym miejscu zabudowy. Ze względu na powyższe, jak również w związku z lokalizacją w niewielkiej odległości ok. 800 m na północ od spornego przejścia dla zwierząt średnich, przejścia dolnego dla dużych zwierząt (km. ok. 19+700), którego położenie jest optymalne z punktu widzenia wymagań zwierząt, dla których jest przeznaczone (m in. wilk, jeleń, żubr, łось) z uwagi na brak w sąsiedztwie zabudowy i występowanie terenów leśnych będących w zarządzie Lasów Państwowych, organ odwoławczy uznał postulat Stowarzyszenia za niezasadny.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących przejść dla zwierząt, zaplanowanych w obrębie odnogi korytarza ekologicznego Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKPN18-B, która jest przecinana przez trasę inwestycji na długości ok 7 km (od km ok. 26+000 do km ok. 33+000), należy wskazać jak poniżej. Na ww. odcinku projektowanej inwestycji zaplanowano jedno przejście górne dla dużych zwierząt w km 31+200, o minimalnej szerokości 50 m. Lokalizację przejścia organ odwoławczy uznaje za optymalną. Przejście to zaplanowano w obrębie kompleksu leśnego, będącego w zarządzie Lasów Państwowych, z dala od zabudowań. Niemniej jednak jest to jedyne przejście dla dużych zwierząt, zaplanowane w obrębie tego korytarza ekologicznego. Organ odwoławczy uznał, że liczba i parametry przejść dla dużych zwierząt w świetle tego korytarza ekologicznego mogą być niewystarczające w kontekście intensywnego wykorzystania terenów leśnych w tym miejscu przez wolnościowe stado żubrów, wobec czego w pkt. I.3.29 niniejszej decyzji dokonano niezbędnych modyfikacji, w celu zapewnienia drożności tego korytarza ekologicznego (co szczegółowo opisano w pkt 3 niniejszej opinii) Wprowadzono obowiązek dostosowania przejścia w km 29+520 w dolinie rzeki Oska do wymagań dużych zwierząt, ze względu przez intensywne wykorzystanie doliny tej rzeki przez wolnościowe stado żubrów. Ponadto zobowiązano inwestora, w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko analizowanego przedsięwzięcia, do analizy możliwości rezygnacji z dodatkowej drogi towarzyszącej trasie S11 w km 29+520, a także do analizy możliwości lokalizacji przejścia górnego dla dużych zwierząt w km ok. 28+100. W odpowiedzi na zarzut, że nie przeprowadzono właściwych obserwacji zmierzających do wyznaczenia przebiegu lokalnych szlaków migracji, a także nie zebrano podstawowych danych faunistycznych z terenu, pozwalających na wskazanie lokalizacji i liczby koniecznych przejść dla żubra, należy wskazać, że pomimo iż dane inwentaryzacji przyrodniczej, wykonanej na potrzeby raportu nie zawierają wystarczających informacji dotyczących bytowania i szlaków migracji żubra w zasięgu oddziaływania inwestycji, to (co również

zauważyło Stowarzyszenie) przed organem I instancji zostały zebrane dane dotyczące występowania żubra w obrębie projektowanej inwestycji. Wykonawcy raportu, w ramach uzupełnienia raportu, zebrali informacje z nadleśnictw: Złotów, Czarnobór, Lipka, Okonek, Borne Sulinowo, Zdrojowa Góra, Płytnica z siedzibą w Nowej Szwecji, jak również z RDLP w Pile (pisma oraz odpowiedzi e-mail z 2021 r.). Ponadto zostały pozyskane dane telemetryczne z obroży żubrowych dwóch stad (Sypniewo, Płytnica) z Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego, dalej ZTP. Dostępne dane zostały również uzyskane w formie danych geoprzestrzennych. Zdaniem organu odwoławczego dane zawarte w aktach sprawy (w szczególności informacje pozyskane z obroży telemetrycznych), w tym od ZTP, które monitoruje stada żubrów w ramach projektu Life „Dywersyfikacja i rozwój populacji żubrów w północno-zachodniej Polsce”, są szczegółowe i wystarczające, aby na etapie postępowania odwoławczego ocenić oddziaływanie trasy S11 na populację tego gatunku oraz zaplanować odpowiednie rozmieszczenie przejść dla zwierząt w celu minimalizacji oddziaływań barierowych, generowanych przez tę trasę.

GDOŚ korzystał również pomocniczo z ogólnodostępnych danych dotyczących rozmieszczenia żubrów zgromadzonych przez ZTP z 2024 r. i 2025 r. W sytuacji, gdy istnieją szczegółowe dane dotyczące obecności i przemieszczania się żubrów w zasięgu oddziaływania inwestycji, nieracjonalnym byłoby żądanie przeprowadzania inwentaryzacji przyrodniczej w tym zakresie, tylko ze względu na nieprzeprowadzenie jej w wystarczający sposób przed wykonaniem raportu. Organ I instancji zgromadził bowiem szczegółowe dane w ww. przedmiocie, które są zdaniem organu odwoławczego wystarczające do tego, aby dokonać oceny poprawności rozmieszczenia i parametrów zaplanowanych przejść dla zwierząt, w szczególności z uwzględnieniem faktu, że część inwestycji od km 35+370 do km 59+310, która przebiega przez korytarz ekologiczny Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie, nie jest już objęta wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W związku z analizą materiału dowodowego, zebranego przez organ I instancji, jak również dostępnych danych z ogólnopolskiego liczenia żubrów oraz danych ZTP z 2024 i 2025 r., wprowadzono zmiany w warunku I.3.29. Na podstawie analizy danych geoprzestrzennych uznano, że barierowe oddziaływanie trasy inwestycji na długości ok 7 km przecinającej korytarz ekologiczny Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKpn18-B, który stanowi wąski pas terenów leśnych, ciągnących się ze wschodu na zachód i otoczonych terenami rolnymi, nie jest wystarczająco zminimalizowane w kontekście bytowania w tym kompleksie leśnym wolnościowego stada żubrów (dane RDLP w Pile, a także dane ZTP). Ww. dane zgromadzone w aktach sprawy wskazują, że korytarz ekologiczny Bory Krajeńskie – Bory Tucholskie GKpn18-B na odcinku przecinanym przez trasę inwestycji jest intensywnie wykorzystywany do przemieszczania się oraz bytowania przez stado żubrów „Sypniewo” (również dane ZPT z 2024 r. z ogólnopolskiego liczenia żubrów). Trasa inwestycji podzieli terytorium tego stada na dwie części oraz odetnie możliwość migracji w kierunku wschodnim. W przypadku tak dużej częstotliwości wykorzystywania omawianych terenów leśnych przez żubry, na wschód i na zachód od projektowanej trasy S11, co również potwierdzają dane z ogólnopolskiego liczenia żubrów z 2025 r., a także dane interaktywnej mapy, dostępnej na stronie: <https://bisonlife13.zubry.org>, organ odwoławczy uznał, że jedno przejście dla dużych zwierząt

na całej długości korytarza ekologicznego będzie niewystarczające. W związku z powyższym, w warunku I.3.29, zobligowano wnioskodawcę do dostosowania przejścia dolnego, zintegrowanego z rzeką Oską, zaprojektowanego dla zwierząt średnich tak, aby spełniało wymagania przejścia dla zwierząt dużych. Należy bowiem podkreślić, że dane RDLP w Pile (2020 r. i 2021 r.) wskazują na bardzo dużą koncentrację punktów z obroży telemetrycznych w dolinie rzeki Oska, na wschód i na zachód od projektowanej trasy S11. Świadczy to o atrakcyjności tej doliny rzeki dla żubra, a także o obecności szlaku migracji tego gatunku wzdłuż doliny.

Co więcej na podstawie informacji zawartych w uzupełnieniu raportu z 13 września 2024 r., w warunku I.3.29., w Tabeli nr 3, zmodyfikowano pkt 12 (Lp. 12). Wiadukt nad linią kolejową, w pkt. I.3.29 spornej decyzji został opisany jako „obiekt nad linią kolejową nr 405 – umożliwiający migrację zwierząt dużych”, a nie jako przejście dla zwierząt dużych, co zostało skorygowane przez organ odwoławczy. Należy wskazać, że nie spełnia on odpowiednich wymagań, aby można go było uznać za przejście służące zapewnieniu migracji żubra. Omawiany obiekt został zaplanowany w miejscu, gdzie trasa S11 przecina się z trasą linii kolejowej nr 405. Nie jest to miejsce odpowiednie dla migracji żubra, gdyż teren obiektu w kilometrażu tym (27+500) przylega do gruntów ornych, a także od północy sąsiaduje z rozproszoną zabudową zagrodową. Dodatkowo dane zawarte w aktach sprawy, dotyczące rozprzestrzenienia żubra w obrębie omawianej inwestycji wskazują, że żubry unikają terenów przylegających do terenu linii kolejowej nr 405 – brak odnotowania obecności osobników tego gatunku na przestrzeni dwóch lat. Żubry na omawianym terenie trzymały się terenów leśnych, znajdujących się w okolicy kilometrażu 28+000, na południe oraz na północ projektowanej trasy S11, natomiast nie podchodziły do trasy linii kolejowej nr 405. Pod uwagę wzięto również dane z uzupełnienia raportu z dnia 13 września 2024 r. (str. 59), gdzie wskazano, że ww. obiekt został zaprojektowany dla jeleni i saren, a nie żubrów. Zwrócono również uwagę, że istnieje ryzyko grodzenia linii kolejowej nr 405 w późniejszych latach i w takim przypadku „obiekt po jednej stronie linii nie byłby dostępny dla zwierząt z drugiej strony linii kolejowej”. Jednocześnie wskazano, że „istnieje techniczna możliwość zaprojektowania przejścia górnego dla zwierząt dużych za istniejącą linią kolejową np. w obszarze km ~28+100, gdzie niweleta drogi ekspresowa „przebiega” już po istniejącym terenie. W momencie dodania przejścia dla zwierząt dużych konieczne będzie zwiększenie linii zajęcia terenu pod planowaną inwestycję oraz możliwość pojawienia się nowych działek”. Organ odwoławczy mając na względzie powyższe, jak również dane dotyczące przemieszczania się oraz obecności żubrów w obrębie terenu leśnego w km 28+100 oraz kwestie związane z drożnością „obiektu” w km 27+500 uznał, że konieczne jest wykonanie dodatkowych analiz w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie możliwości lokalizacji dodatkowego przejście górnego w km ok. 28+100.

Ponadto należy wskazać, że z danych telemetrycznych wynika, że żubry wykorzystują do przemieszczania się dolinę rzeki Ptuszy (Dopływ z Borucina), przecinaną przez trasę przedsięwzięcia. W miejscu tym (km 24+847) zaplanowano przejście dolne dla dużych zwierząt, które RDOŚ w Poznaniu uwzględnił w pkt I.3.29 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Niemniej jednak z akt sprawy wynika, że w wyżej wymienionym kilometrażu

zaplanowano przebieg dodatkowej drogi, towarzyszącej trasie S11, w obrębie której zaplanowano również wykonanie przejścia dla dużych zwierząt, co jednak nie zostało uwzględnione w decyzji organu I instancji. Mając na względzie dane z uzupełnienia raportu z 20 czerwca 2022 r., GDOŚ, do Tabeli nr 3 (pkt 30 niniejszej decyzji) wprowadził obowiązek zaprojektowania i wykonania przejścia oznaczonego w uzupełnieniu raportu z 20 czerwca 2022 r. symbolem PZDdz-18a. W związku z powyższym wprowadzono również dodatkowe wymogi dotyczące analizy możliwości rezygnacji z przebiegu dodatkowej drogi w km 24+847 w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla planowanej inwestycji.

Stowarzyszenie zarzuciło również brak właściwego i rzetelnego rozpoznania aktywności przestrzennej wilka w granicach przecinanych siedlisk oraz wyznaczenia przebiegu lokalnych szlaków migracji.

Należy wskazać, że dane dotyczące występowania wilka w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia wskazują, że w okolicy miejscowości Okonek znajduje się terytorium wilków. Z raportu (inwentaryzacja przyrodnicza str. 140) wynika, że obecność wilka została stwierdzona w km 13+800 – 14+000 wariantu nr 1 inwestycji (okolice miejscowości Okonek). Ze względu na mobilność gatunku oraz położenie poszczególnych wariantów względem siebie, informacja ta jest również przydatna w kontekście analizowanego wariantu nr 3. Dane zawarte w raporcie na temat tego stanowiska, jak również terytorium są ogólne, wobec czego zgodnie z zasadą przezorności organ odwoławczy uznał, że w związku z lokalizacją wariantu 1 i 3 w niewielkiej odległości od siebie należy uznać, że tereny leśne, przecinane przez trasę inwestycji w wariantcie nr 3 (którego dotyczy niniejsza decyzja) stanowią tereny, w obrębie których wilk bytuje, jak również przemieszcza się. Na powyższe wskazują również ogólnodostępne dane telemetryczne. Z danych tych wynika również, że w przypadku części inwestycji, objętej niniejszą decyzją istotne znaczenie dla migracji wilka ma dolina rzeki Ptusza (Dopływ z Borucina). W jej obrębie zaprojektowano przejście dolne dla dużych zwierząt. Zdaniem GDOŚ w pozostałych częściach przebiegu inwestycji przecinającej tereny leśne, zaprojektowano wystarczającą liczbę przejść, która zminimalizuje oddziaływanie na gatunek wilka.

Stowarzyszenie w przedłożonym odwołaniu zarzuciło, iż nałożenie na inwestora obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko wynikało z braku rzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji terenowej, podczas gdy to w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzedzającej wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, rozstrzygnięte mają zostać w całościowym zakresie warunki środowiskowe przyszłej inwestycji, a w konsekwencji wydanie decyzji bez pełnego zebrania i rzetelnej oceny materiału dowodowego.

Odnosząc się do nałożonego przez organ I instancji, w punkcie III decyzji z 30 sierpnia 2023 r., obowiązku, wyjaśnić należy, że możliwość stwierdzenia konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko wynika z art. 82 ust. 1 pkt 4 u.o.o.ś., zgodnie z którym organ przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 (...). Z kolei dodatkowe przesłanki

ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko określone zostały w art. 88 ust. 1 u.o.o.ś.

GDOŚ uznał za zasadne stwierdzenie obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a zatem podzieli stanowisko organu I instancji, który w pkt III decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z 30 sierpnia 2023 r. nałożył na wnioskodawcę ww. obowiązek. Zakres ponownej oceny został jednak zmodyfikowany, co organ odwoławczy szczegółowo uargumentował w uzasadnieniu zmiany warunku: I.2.33, w pkt 10 niniejszej decyzji, na str. 36 – 37 uzasadnienia decyzji, warunku: I.3.37, w pkt 37 niniejszej decyzji, na str. 41 – 41 uzasadnienia decyzji, warunku: I.3.30, w pkt. 31 niniejszej decyzji, na str. 43 i 54 uzasadnienia decyzji, warunku: III.5, w pkt 44 niniejszej decyzji, na str. 46 uzasadnienia decyzji, warunku: III.6, w pkt 45 niniejszej decyzji, na str. 46 uzasadnienia decyzji, warunku: III.10, w pkt 45 niniejszej decyzji, na str. 46 – 47 uzasadnienia decyzji, w warunku: III.11, w pkt 46 niniejszej decyzji, na str. 47 uzasadnienia decyzji.

Ad 6

Stowarzyszenie zarzuciło także naruszenie art. 108 § 1 k.p.a. poprzez nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, ze względu na interes społeczny oraz słuszny interes strony, mimo że nie zostały spełnione przesłanki nadania decyzji wspomnianego rygoru, ponieważ nie dokonano wyważenia wskazanych interesów i interesu ochrony środowiska, przemawiającego przeciwko natychmiastowej realizacji inwestycji oraz wniosło o uchylenie decyzji w zakresie pkt IX decyzji RDOŚ w Poznaniu (pkt IX decyzji nadaje rygor natychmiastowej wykonalności), a w przypadku braku uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności, na podstawie art. 86e ust.1 u.o.o.ś., o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji.

Zgodnie z brzmieniem art. 108 § 1 k.p.a. decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. Jak słusznie wskazują skarżący, nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności dotyczy sytuacji wyjątkowej, a wymienione w art. 108 § 1 k.p.a. przesłanki muszą zaistnieć w sposób realny, a nie hipotetyczny (por. wyrok WSA w Kielcach z 24 stycznia 2019 r., sygn. akt: II SA/Ke 612/18). Omawiany rygor może być nadany decyzji tylko w sytuacji, gdy jest to niezbędne dla ochrony wartości wskazanych w art. 108 § 1 k.p.a. Każda sprawa wymaga jednak indywidualnego podejścia, zaś automatyzm działań we wszystkich przypadkach jest wykluczony (por. wyrok NSA z 8 maja 2012 r., sygn. akt: I OSK 1892/11).

Niezbędność jest przesłanką wspólną dla wszystkich przypadków nadania decyzji rygoru, wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a., a okoliczność jej zaistnienia musi być jednoznacznie wykazana. Omawiany rygor może być nadany decyzji tylko w sytuacji, gdy jest to niezbędne dla ochrony wartości wskazanych w art. 108 § 1 k.p.a. Każda sprawa wymaga jednak indywidualnego podejścia, zaś automatyzm działań we wszystkich przypadkach jest wykluczony (por. wyrok NSA z 8 maja 2012 r., sygn. akt: I OSK 1892/11). Niezbędność jest przesłanką wspólną dla wszystkich przypadków nadania decyzji rygoru, wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a., a okoliczność jej zaistnienia musi być jednoznacznie wykazana. Zdaniem

skarżącego, decyzja z 30 sierpnia 2023 r. nie spełnia przesłanek koniecznych do opatrzenia jej instytucją rygoru natychmiastowej wykonalności.

Podstawą do nałożenia na przedmiotową decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności był inny interes społeczny oraz słuszny interes strony. Podkreślenia przy tym wymaga, iż norma prawna określona w art. 108 § 1 k.p.a. nie wymaga jednoczesnego spełnienia wszystkich kryteriów wymienionych w tym przepisie. Spełnienie co najmniej jednego z nich daje organowi podstawę prawną do przyznania uprawnień wynikających z tego instrumentu prawnego.

Na podstawie art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zm.), ww. przedsięwzięcie zalicza się do inwestycji celu publicznego, tj. działań o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.), dalej u.g.n. Przedmiotowe przedsięwzięcie należy do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i krajowym. Wspomniany art. 6 u.g.n. jako takie inwestycje wskazuje m.in. wydzielanie gruntów pod drogi publiczne (...), utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji. Tym samym, przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne stanowi inwestycję celu publicznego, co świadczy o jego szczególnym charakterze z punktu widzenia ogółu, określonego w art. 108 § 1 k.p.a. mianem innego interesu społecznego (por. wyrok WSA w Krakowie z 20 grudnia 2012 r., sygn. akt: II SA/Kr 1535/12). Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wpisuje się zatem bez wątpienia w katalog działań podejmowanych w interesie społecznym, przedkładanym nad interes indywidualny pojedynczych stron postępowania.

Jak wskazano we wniosku o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności, realizacja omawianej drogi przyczynią się do stworzenia szybszego i bardziej komfortowego połączenia z uwzględnieniem poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu. Wybudowanie drogi ekspresowej S11 po nowym śladzie spowoduje odciążenie istniejącej drogi krajowej nr 11, która docelowo obsługiwać będzie ruch lokalny. Oznacza to znaczne zmniejszenie poziomu hałasu na terenach leżących wzdłuż obecnej drogi krajowej nr 11, jak również znaczne zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Projektowana droga ekspresowa S11 wykonana zostanie ze wszystkimi niezbędnymi zabezpieczeniami przeciwhałasowymi, więc nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska. Powyższe czynniki będą miały istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu, ochronę zdrowia i życia ludzkiego.

Organ I instancji, mając na uwadze strategiczny charakter planowanego przedsięwzięcia z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a także poprawy łączności komunikacyjnej w północno-zachodniej części kraju, przychylił się do wniosku o nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Zwrócić należy także uwagę na ugruntowane w tym zakresie orzecznictwo sądowo-administracyjne uznające za działania w interesie społecznym: budowę boiska sportowego (por. wyrok WSA w Gliwicach z 26

sierpnia 2011 r., sygn. akt: II SA/GI 81/11), budowę ulicy (por. wyrok NSA z 21 czerwca 1999 r., sygn. akt: IV SA 1425/97), czy też sieci elektroenergetycznej, jako inwestycji celu publicznego (por. wyrok NSA z 8 marca 2017 r., sygn. akt: I OSK 2418/16).

W związku w powyższym, a także po ponownej analizie argumentacji wnioskodawcy uzasadniającej nadanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności, organ odwoławczy wskazuje, że wypełniała ona jedną z czterech fakultatywnych przesłanek wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Tym samym, zarzut odnośnie braku spełnienia przesłanek określonych powyższym przepisem nie zasługuje na uwzględnienie.

W kontekście niniejszej sprawy, organ podkreśla całkowitą odrębność instytucji rygoru i wstrzymania natychmiastowej wykonalności decyzji oraz odrębność przesłanek przemawiających za nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej oraz przesłanek przemawiających za wstrzymaniem natychmiastowego wykonania takiej decyzji.

Odnosząc się natomiast do wniosku Stowarzyszenia o uchylenie decyzji w zakresie pkt IX, nadającego decyzji rygor natychmiastowej wykonalności lub alternatywnie o wstrzymanie jej wykonania na podstawie art. 86e u.o.o.ś., organ wyjaśnia: analiza akt przedmiotowej sprawy dokonana przez organ II instancji wykazała uzasadnioną przyczynę do wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji, tj. możliwe wystąpienie znacząco negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 Puszcza nad Gwdą (PLB300012). GDOŚ uznał, że braki w przedłożonym przez wnioskodawcę raporcie wraz z uzupełnieniami wniesionymi na etapie postępowania zarówno I, jak II instancji, dotyczące kwestii związanych z możliwym negatywnym oddziaływaniem przedsięwzięcia na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, oddziaływaniem inwestycji na populację ptaków objętych ochroną gatunkową oraz na populację nietoperzy, mogłyby przesądzać o wadliwości decyzji wydanej przez organ I instancji. Organ odwoławczy, uznając wniosek Stowarzyszenia za słuszny, przyznał stronom przedmiotowego postępowania tymczasową ochronę poprzez wstrzymanie, postanowieniem z 16 stycznia 2025 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.28.2023.MKR.21, natychmiastowego wykonania decyzji RDOŚ w Poznaniu. Zaznaczenia wymaga jednak, iż ewentualne uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności w decyzji kończącej postępowanie odwoławcze byłoby bezprzedmiotowe, gdyż jest to decyzja ostateczna, podlegająca wykonaniu. Z kolei instytucja rygoru natychmiastowej wykonalności, w przypadku jej zastosowania przez organ I instancji, ma zastosowanie do decyzji nieostatecznych i obowiązuje do czasu uzyskania przez decyzję przymiotu ostateczności.

Podsumowując, organ odwoławczy, na podstawie analizy zgromadzonego materiału dowodowego rozpatrzył sprawę w pełnym zakresie, co do okoliczności faktycznych i prawnych. Mając na uwadze argumenty przedstawione w powyższym uzasadnieniu, a także po wnikliwym zbadaniu poprawności postępowania przeprowadzonego przez organ I instancji, GDOŚ uchylił pkt I.1, I.2.15, I.2.22, I.2.28, I.2.29, I.2.31, I.2.32, I.2.33, I.2.34, I.2.35, I.2.36, I.2.37, I.2.38, I.2.40, I.2.41, I.2.43, I.3.5, I.3.12, I.3.13 lit b, I.3.19, I.3.26, I.3.27, I.3.29, I.3.20, I.3.31, I.3.32, I.3.33, I.3.35 lit.a, I.3.36, I.3.37, I.3.38 lit a, I.3.40, II.4, III.5, III.6, III.10, III.11, III.12, VI, VII, VIII i Załącznik nr 1 Charakterystyka przedsięwzięcia decyzji RDOŚ w Poznaniu

z 30 sierpnia 2023 r. i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy. Organ odwoławczy uchylił także pkt I.2.1 lit e tiret 8, I.2.23, I.3.13 lit c, I.3.20, I.3.23, I.3.24, I.3.25, II.1, II.2, III.2 lit a i umorzył postępowanie organu I instancji w powyższym zakresie. W pozostałej części, po stwierdzeniu braku uchybień i naruszeń prawa, organ odwoławczy utrzymał ww. decyzję w mocy.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 oraz art. 52 § 1 i 2 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, ze zm.), dalej p.p.s.a., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie;
- zgodnie z art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 p.p.s.a. skargę należy wnieść, za pośrednictwem GDOŚ, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania decyzji;
- skarżący, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Skarżący, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- skarżącemu, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych;
- skargę w formie elektronicznej należy wnieść na adres do e-Doręczeń: AE:PL-14966-78422-TRCJH-21 lub adres ePUAP: /gdosgovpl/SkrytkaESP, natomiast w formie papierowej – na adres siedziby Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: Al. Jerozolimskie 136, 02-305 Warszawa.

PIOTR OTAWSKI
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Wojciech Furmaniak, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Poznaniu Oddział w Poznaniu, ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań;
2. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot w Bystrej, ul. Jasna 17, 43 – 360 Bystra.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Kościuszki 57, 61-891 Poznań.